

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД

**ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 ДЕКЕМВРИ 2018 г.

	<u>Стр.</u>
Годишен доклад за дейността	1 – 3
Доклад на независимия одитор	4 – 7
Отчет за всеобхватния доход	8
Отчет за финансовото състояние	9
Отчет за промените в собствения капитал	10
Отчет за паричните потоци	11
Приложения към годишния финансов отчет	12 – 59

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Съвет на Директорите

Камелия Славейкова Петкова
Ваня Игнатова Иванчева
Мила Ивова Петрова
Хакан Бурак Гюнер

Седалище и адрес на управление

Бул. „Ситняково“ 48, 1505 София, България

Регистър и регистрационен номер

ЕИК 831915840

Правни консултанти

Адвокатско дружество БЕЛОКОНСКИ, ГОСПОДИНОВ И ПАРТНЬОРИ
Адвокатско дружество ДОБРИЛОВ, НИКОЛОВ, ПОПСАВОВА И СЪДРУЖНИЦИ
Адвокатско дружество ЗЛАТАНОВ И ПАРТНЬОРИ
Адвокатско дружество ЙОРДАНОВА, РИЗОВА И СЪДРУЖНИЦИ

Обслужващи банки

Ситибанк Европа АД, клон България
Обединена Българска Банка АД

Одитор

„Ърнст и Янг Одит“ ООД
Полиграфия офис център
Бул. Цариградско шосе“ 47А, ет. 4
София 1124

Ръководството представя своя годишен доклад и годишния финансов отчет към 31 декември 2018 г., изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС. Този финансов отчет е одитиран от Ърнст и Янг Одит ООД.

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Дружеството е регистрирано през 1991 г. с основен предмет на дейност търговия на дребно с петролни продукти, смазочни материали, хранителни и нехранителни потребителски стоки в собствена верига от бензиностанции и търговски комплекси, работещи под марката на Шел.

Основните бизнес рисковете за Дружеството са свързани с нелоялни пазарни практики, наличието на сив сектор на пазара на горива и рискове от злополуки.

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА

Развитие и резултати от дейността на предприятието

През 2018 година следвайки стратегията на Групата Шел основната дейност е търговията с горива.

Резултатът на Дружеството за текущия период е счетоводна печалба преди данъци в размер на 3,449 хил. лева. (2017 г.: 12,408 хил. лв.). Счетоводната печалба след данъци възлиза на 3,056 хил. лева. (2017 г.: 11,103 хил. лв.). През 2018 г. се наблюдава увеличение в приходите от продажби, отчетната стойност на продадените стоки и разходите за продажби. Приходите от продажби на горива през 2018 г. са били 456,736 хил. лв., докато през 2017 г. са били 409,799 хил. лв., като основната причина за увеличението е промяна в продажната цена на горивата. Отчетната стойност на продадените стоки се е увеличила до 403,472 хил. лв. (2017 г.: 354,543 хил. лв.), като основната причина за увеличението е промяна в изкупната цена на горивата. Разходите за продажби се увеличават до 43,973 хил. лв. (2017 г.: 39,317 хил. лв.). Тук основната причина за увеличението са разходите за обновяване и ремонтни дейности на търговските обекти и разходите за маркетингови кампании.

Административните разходи през 2018 г. са на стойност 23,689 хил. лв. (2017 г.: 19,858 хил. лв.), като изменението се дължи на по-високите междугрупови разходи и услугите от центровете на обслужване извън страната. Търговските и други вземания на Дружеството и предоставените аванси са се увеличили до 113,018 хил. лв. (2017 г.: 61,849 хил. лв.) поради привличането на нови клиенти от транспортния бизнес и по-дългите кредитни периоди.

През годината не са сключени необичайни сделки, които биха оказали съществено влияние на финансовия резултат на Шел България ЕАД.

Дружеството прилага много високи стандарти за безопасност на труда и опазване на околната среда. През 2018 г. няма регистрирани инциденти свързани с живота и здравето на служителите или причинени екологични щети.

Вероятното бъдещо развитие на предприятието

Плановите за развитие на търговската мрежа включват откриване на нови собствени обекти и дилърски обекти, работещи под марката на Шел.

Структура на основния капитал

Дружеството отчита основният си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции. На 8 март 2016 г. Общото събрание на акционерите взема решение за увеличаване на капитала на Дружеството с 26,000 хил. лв. от 47,404 хил. лв. на 73,404 хил. лв. чрез издаване на нови 260,000 поименни акции, всяка с номинал от 100 лева.

Към 31.12.2016 г., записаният капитал се състои от 734,040 акции с номиналната стойност 100 лева всяка. Изцяло изплатени са 734,040 акции, които представляват 100% от общата стойност на основния капитал.

През 2017 г. и 2018 г. няма изменения в основния капитал.

Дружеството няма придобити собствени акции и не е придобивало такива през отчетния период.

Едноличен собственик и основен акционер на Шел България ЕАД е холандската компания Шел Петролеум НВ. Крайният собственик на Дружеството е публичната компания Роял Дач Шел Плс., чиито акции се търгуват на фондовата борса в Ню Йорк, Амстердам и Лондон.

Съвет на Директорите

Възнагражденията на членовете на Съвета на Директорите през 2018 година възлизат на 464 хил. лева (2017 г.: 525 хил. лева).

Членовете на Съвета на Директорите не участват като неограничено отговорни съдружници в търговски дружества, не притежават повече от 25 на сто от капитала на търговски дружества и не участват в управлението на други търговски дружества.

Същите не притежават акции на Шел България ЕАД, Дружеството не издава собствени акции.

Членовете на Съвета на Директорите или свързани с тях лица нямат сключени с Дружеството договори, които излизат извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия. Няма договори, сключени от членове на Съвета на директорите или свързани с тях лица по чл. 240 „б“ от Търговския закон.

Финансови инструменти и финансов риск

Дружеството е изложено на редица рискове, включително кредитен риск, ликвиден риск, риск от измененията на валутните курсове и лихвените проценти. Ръководството контролира цялостния риск и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат. Предпазливото управление на ликвидния риск предполага поддържане на достатъчно количество парични средства, както и възможности за допълнително финансиране с кредитни позиции. Поради динамичната природа на извършваната дейност, Дружеството има за цел да постигне гъвкавост във финансирането, като поддържа достатъчно неизползвани разрешени кредитни линии. Подробна информация за финансовите рискове е оповестена в Приложение 2.17 към настоящия финансов отчет.

Действия в областта на научноизследователската и развойната дейност

Няма такива.

Наличие на клонове на предприятието

Дружеството няма клонове.

Събития след датата на баланса

Не съществуват съществени събития след датата на баланса, които да оказват влияние върху финансовите отчети или върху бъдещите дейности на Дружеството.

СТОПАНСКИ ЦЕЛИ ЗА 2019 г.

Дейността на Дружеството ще бъде насочена към развитие на допълнителни услуги в търговската мрежа, увеличаване броя на новите клиенти и нарастване на обемите на продажбите на горива, при оптимална структура на разходите, с цел запазване на водеща позиция на пазара на търговия с петролни продукти.

ОТГОВОРНОСТИ НА РЪКОВОДСТВОТО

Според българското законодателство ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за състоянието на Дружеството към края на отчетния период и неговите финансови резултати. Ръководството е изготвило приложения тук финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансова отчетност (МСФО), приети в Европейския съюз.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватна счетоводна политика и че при изготвянето на финансовите отчети към 31 декември 2018 г. е спазен принципът на предпазливостта при оценката на активите, пасивите, приходите и разходите.

Ръководството потвърждава, че се е придържало към действащите МСФО, като финансовите отчети са изготвени на принципа на действащото предприятие.

Ръководството е отговорно за коректното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягването и откриването на евентуални злоупотреби и други нередности.

По нареждане на Съвета на директорите:

.....
Петя Димитрова

Пълномощник
Шел България ЕАД
27 май 2019 г.

гр. София

Доклад на независимия одитор

До едноличния акционер

На „Шел България“ ЕАД

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на „Шел България“ ЕАД („Дружеството“), включващ отчет за финансовото състояние към 31 декември 2018 година, отчет за всеобхватния доход, отчет за промените в собствения капитал и отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителни приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2018 година и за неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Член на Ърнст и Янг Глобал

Ърнст и Янг Одит ООД
седалище и адрес на управление в гр. София
Полиграфия офис център
бул. Цариградско шосе 47А, етаж 4
ЕИК: 130972874, ДДС No: BG130972874
BGN IBAN: BG48 UNCR 7000 1520 6686 91
SWIFT/BIC: UNCRBGSF в Уникредит Булбанк АД

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и представянето на този финансов отчет, който дава вярна и честна представа, в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“, по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит“ ООД:

Милка Начева-Иванова

Управител и

Регистриран одитор, отговорен за одита

27 юни 2019 година

гр. София, България

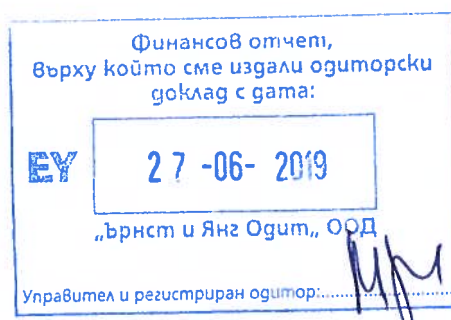
ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.
(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

	Прил.	2018 г.	2017 г.
Приходи от продажби	5	476,674	409,799
Отчетна стойност на продадените стоки	9	(403,472)	(354,543)
Други приходи	6	1,044	18,619
		74,246	73,875
Административни разходи	7	(23,689)	(19,858)
Разходи за продажби	8	(43,973)	(39,317)
Разходи за дистрибуция		(2,347)	(2,311)
Печалба от оперативна дейност		4,237	12,389
Финансови приходи	10	20	535
Финансови разходи	11	(808)	(516)
Печалба преди облагане с данъци		3,449	12,408
Данъци върху доходите	12	(393)	(1,305)
Нетен резултат за периода		3,056	11,103
Статии, които няма да бъдат			
рекламифицирани в печалба или загуба			
Актьорски (загуби)/печалби по пенсионни			
планове	20	(32)	46
Друг всеобхватен доход		(32)	46
Общ годишен всеобхватен доход		3,024	11,149

Този финансов отчет е одобрен с решение на съвет на Директорите на 27 май 2019 г.

Петя Димитрова
Пълномощник и Съставител

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

	Прил.	31.12.2018 г.	31.12.2017 г.
АКТИВИ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	13	109,755	112,313
Предоставени аванси	14	1,912	1,752
Отсрочени данъчни активи	12	338	171
		112,005	114,236
Текущи активи			
Материални запаси	15	8,634	8,102
Търговски и други вземания	14	111,106	60,097
Парични средства и еквиваленти	16	459	39,127
		120,199	107,326
Общо активи		232,204	221,562
ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Текущи пасиви			
Търговски и други задължения	17	88,891	80,574
Задължения по финансов лизинг	18	716	640
Провизии	19	314	516
		89,921	81,730
Нетекущи пасиви			
Търговски и други задължения	17	65	46
Задължения по финансов лизинг	18	5,369	5,930
Провизии	19	634	629
Задължения по планове за пенсионни доходи	20	282	318
		6,350	6,923
Собствен капитал			
Основен капитал	21	73,404	73,404
Законови резерви	22	5,000	5,000
Неразпределена печалба		57,529	54,505
		135,933	132,909
Общо собствен капитал и пасиви		232,204	221,562

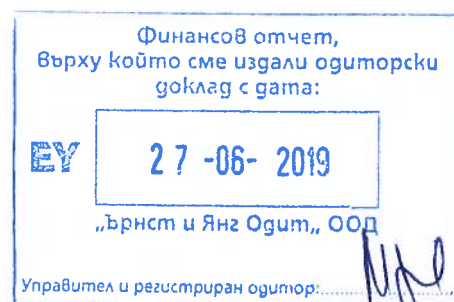
Този финансов отчет е одобрен с решение на съвет на Директорите на 27 май 2019 г.

 Петя Димитрова

Пълномощник и Съставител

Шел България ЕАД

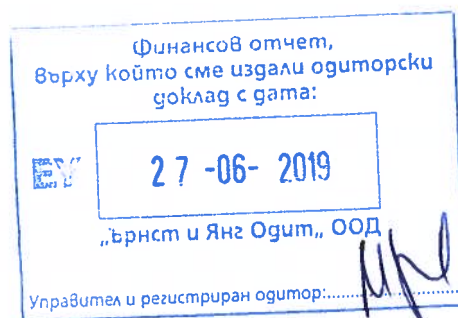

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.
(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

	Основен капитал (Прил. 21)	Законови резерви (Прил. 22)	Неразпределена печалба	Общо
Салдо към 1 януари 2017 г.	73,404	5,000	43,356	121,760
<i>Всеобхватен доход</i>				
Печалба за периода	-	-	11,103	11,103
Актьорски печалби по пенсионни планове	-	-	46	46
Друг всеобхватен доход	-	-	46	46
Общ всеобхватен доход за годината	-	-	11,149	11,149
Общо сделки със собствениците	-	-	-	-
Салдо към 31 декември 2017 г.	73,404	5,000	54,505	132,909
Салдо към 1 януари 2018 г.	73,404	5,000	54,505	132,909
<i>Всеобхватен доход</i>				
Печалба за периода	-	-	3,056	3,056
Актьорски загуби по пенсионни планове	-	-	(32)	(32)
Друг всеобхватен доход	-	-	(32)	(32)
Общ всеобхватен доход за годината	-	-	3,024	3,024
Общо сделки със собствениците	-	-	-	-
Салдо към 31 декември 2018 г.	73,404	5,000	57,529	135,933

Този финансов отчет е одобрен с решение на съвет на Директорите на 27 май 2019 г.

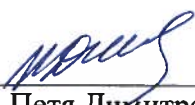

Петя Димитрова
Пълномощник и Съставител

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.
(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

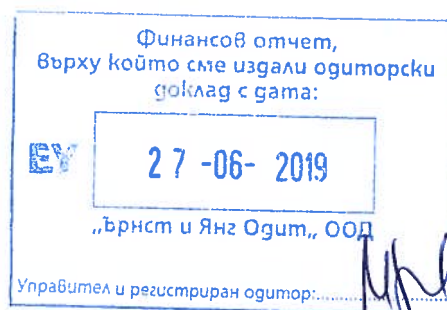
	Прил.	2018 г.	2017 г.
<i>Парични потоци от оперативна дейност</i>			
Постъпления от контрагенти		983,136	699,010
Плащания към контрагенти		(959,094)	(663,610)
Платен данък върху доходите		(800)	(1,500)
Плащания на ДДС, акциз и други данъци		(5,268)	(5,104)
Плащания за заплати, осигуровки и други		(4,061)	(4,507)
Нетни парични потоци от оперативна дейност		13,913	24,289
<i>Парични потоци от инвестиционна дейност</i>			
Покупка на имоти, машини и съоръжения		(10,490)	(19,906)
Нетни парични потоци, използвани в инвестиционна дейност		(10,490)	(19,906)
<i>Парични потоци от финансова дейност</i>			
Изплатени лихви		(456)	(491)
Получени лихви		20	13
Изплатени задължения по финансов лизинг		(2,596)	(1,391)
Нетни парични потоци, използвани във финансова дейност		(3,032)	(1,869)
Нетна промяна на паричните средства през периода		391	2,514
Парични средства в началото на периода	16	39,127	36,613
Парични средства в края на периода	16	39,518	39,127

Този финансов отчет е одобрен с решение на съвет на Директорите на 27 май 2019 г.

Петя Димитрова
Пълномощник и Съставител

Шел България ЕАД

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

1. Обща информация

“Шел България” ЕАД („Дружеството”), ЕИК 831915840, извършва експлоатация на търговски комплекси, собственост на „Шел България” ЕАД. “Шел България” ЕАД е регистрирано в Софийски окръжен съд по фирмено № 8779 от 1991 година, партиден номер 13976, том 183, страница 198 със седалище и адрес на управление бул. „Ситняково” № 48, 1505 София, България. Единоличен собственик на Дружеството е Шел Петролеум НВ, Холандия. Крайният собственик на Дружеството е публичната компания Роял Дач Шел Плс., чиито акции се търгуват на фондовата борса в Ню Йорк, Амстердам и Лондон. Основният предмет на дейност на Дружеството е търговия на дребно с петролни продукти. Финансовата година на Дружеството приключва на 31 декември.

Българското законодателство не забранява решение на общото събрание на Дружеството за приемане на годишния счетоводен отчет да бъде отменено (по надлежния ред) и в случай на необходимост да бъде съставен и публикуван нов коригиран годишен счетоводен отчет за същата счетоводна година.

Финансовият отчет на Шел България ЕАД за годината, приключваща на 31 декември 2018 г., е одобрен за издаване съгласно решение на Съвета на Директорите от 27 май 2019 г.

Дружеството се представлява и управлява от Камелия Славейкова Петкова и Мила Ивова Петрова – Управители - заедно и поотделно при условията на Учредителния акт.

2. Счетоводна политика

По-долу е описана счетоводната политика, приложена при изготвянето на настоящия финансов отчет. Политиката е била последователно прилагана за всички представени години, освен ако изрично не е упоменато друго.

2.1. База за изготвяне

Настоящият финансов отчет е изготвен в съответствие с изискванията на Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети в Европейския съюз. Отчетната рамка „МСФО, приети от ЕС” по същество е определената национална счетоводна база МСС, приети от ЕС, регламентирани със Закона за счетоводството и дефинирани в т.8 от неговите Допълнителни разпоредби.

Финансовите отчети са изготвени при спазване на принципа на историческата цена.

Изготвянето на финансовите отчети в съответствие с МСФО изисква ръководството да направи някои счетоводни приблизителни оценки, както и да използва преценки и предположения при прилагане на счетоводната политика. Тези решения могат да засягат отчетените суми на активите и пасивите и оповестяването на условни активи и пасиви към датата на финансовите отчети и отчетените суми на приходите и разходите през отчетния период. Въпреки че тези оценки се основават на най-добрата налична информация за текущите събития, действителните резултати могат да се различават от тях. Елементите на финансовите отчети, чието представяне включва по-висока степен на преценка или сложност, както и тези елементи, за които предположенията и оценките имат значително влияние върху финансовите отчети като цяло, са отделно оповестени в Приложение 3. Дружеството е изготвило финансовите отчети във връзка с изискванията на Закона за счетоводството.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.1. База за изготвяне (продължение)

2.1.1. Изменения в счетоводната политика и оповестяванията

Нови и изменени стандарти и разяснения

Дружеството прилага МСФО 15 и МСФО 9 за първи път. По-долу са описани естеството и ефектът на промените в резултат от приемането на тези нови счетоводни стандарти.

За първи път през 2018 година се прилагат и някои други изменения и разяснения, но те нямат влияние върху финансовия отчет на Дружеството. Дружеството не е приело стандарти, разяснения или изменения, които са публикувани, но все още не са влезли в сила.

МСФО 9 Финансови инструменти: класификация и оценяване

МСФО 9 Финансови инструменти заменя МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване за годишните периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г., като обединява заедно всички три аспекта от счетоводното отчитане на финансовите инструменти: класификация и оценяване, обезценка и счетоводно отчитане на хеджирането.

Дружеството прилага МСФО 9 за бъдещи периоди с дата на първоначално прилагане - 1 януари 2018 г. Дружеството не е преизчислявало сравнителната информация, която продължава да се отчита съгласно МСС 39.

а) Класификация и оценяване

Съгласно МСФО 9, след първоначалното им признаване дълговите инструменти се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход. Класификацията се базира на два критерия: бизнес модела на Дружеството за управление на активите и дали договорните парични потоци от инструмента представляват 'само плащания на главница и лихва' по непогасената сума на главницата.

Оценката на бизнес модела на Дружеството се извършва към датата на първоначалното прилагане, т.е. 1 януари 2018 г. Оценката дали договорните парични потоци по дълговите инструменти се състоят само от главница и лихва се прави въз основа на фактите и обстоятелствата към първоначалното признаване на активите.

Изискванията към класификацията и оценяването на МСФО 9 не оказват съществено влияние върху Дружеството. По-долу са описани промените в класификацията на финансовите активи на Дружеството:

- Търговските вземания (т.е. вземания от клиенти и вземания от свързани предприятия), класифицирани като Търговски вземания към 31 декември 2017 г., се държат с цел получаване на договорните парични потоци и водят до парични потоци, представляващи само плащания на главница и лихва. Считано от 1 януари 2018 г. те се класифицират и оценяват като Дългови инструменти по амортизирана стойност.

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.
(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

2. Счетоводна политика (продължение)

2.1. База за изготвяне (продължение)

2.1.1. Изменения в счетоводната политика и оповестяванията (продължение)

Нови и изменени стандарти и разяснения (продължение)

МСФО 9 Финансови инструменти: класификация и оценяване (продължение)

а) Класификация и оценяване (продължение)

Дружеството не е определило финансови пасиви като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Няма промени в класификацията и оценяването на финансовите пасиви на Дружеството.

Накратко, след приемането на МСФО 9, Дружеството е направило следните рекласификации към 1 януари 2018 г.

Категория на оценяване съгласно МСС 39	Категория за оценяване съгласно МСФО 9		
	Справедлива стойност в печалбата или загубата	Амортизирана стойност	Справедлива стойност в друг всеобхватен доход
	хил. лв	хил. лв	хил. лв
Заеми и вземания			
Търговски вземания	-	56,201	-
Търговски вземания от свързани лица	-	2,776	-
	-	58,977	-

(б) Обезценка

Приемането на МСФО 9 по същество промени счетоводното отчитане на Дружеството на загубите от обезценка за финансовите активи като замени подхода на начислените загуби на МСС 39 с ориентирания в по-голяма степен към бъдещето модел на очакваните кредитни загуби (очакваните кредитни загуби). МСФО 9 изисква от Дружеството да признава провизия за очакваните кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, и за активите по договори с клиенти.

След приемането на МСФО 9 през 2018 г., Дружеството не е признало допълнителна обезценка на Търговските вземания.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.1. База за изготвяне (продължение)

2.1.1. Изменения в счетоводната политика и оповестяванията (продължение)

Нови и изменени стандарти и разяснения (продължение)

МСФО 15 Приходи от договори с клиенти

МСФО 15 заменя МСС 11 Договори за строителство, МСС 18 Приходи и свързаните с тях Разяснения, и с някои ограничени изключения се прилага по отношение на всички приходи, произтичащи от договори с клиенти. МСФО 15 въвежда нов, пет-стъпков модел за отчитане на приходите, произтичащи от договори с клиенти, и изисква приходите да се признават в размер, който отразява възнаграждението, на което предприятието очаква да има право в замяна на прехвърлените на клиента стоки или услуги.

МСФО 15 изисква от предприятията да упражнят преценка, при отчитане на всички уместни факти и обстоятелства, когато прилагат всяка една стъпка от модела по отношение на договорите с техните клиенти. В допълнение, стандартът определя и счетоводното третиране на разходите за придобиване на договор и разходите, пряко свързани с изпълнението на договора. Нещо повече, стандартът изисква разширени оповестявания.

Дружеството е приело МСФО 15 при използването на модифицирано ретроспективно прилагане като за дата на първоначалното прилагане е приет 1 януари 2018 г. Съгласно този метод стандартът може да се прилага или по отношение на всички договори към датата на първоначалното прилагане, или само към договорите, които не са изпълнени към тази дата. Дружеството е предпочело да прилага стандарта само към договорите, които не са изпълнени към 1 януари 2018 г.

Въз основа на анализ на приходите на Дружеството, условията на отделните договори и въз основа на фактите и обстоятелствата, които съществуват към тази дата, ръководството на Дружеството е заключило, че приемането на новия стандарт няма съществен ефект върху финансовите му отчети и не е необходимо да се правят корекции в неразпределена печалба от преминаването към МСФО 15.

По-долу са посочени сумите, с които всеки ред във финансовия отчет е бил засегнат към и за годината, завършваща на 31 декември 2018 г. в резултат от приемането на МСФО 15. Приемането на МСФО 15 не оказва съществено влияние върху другия всеобхватен доход или паричните потоци на Дружеството от оперативна, инвестиционна и финансова дейност. Първата колона посочва сумите, изчислени съгласно МСФО 15, а втората колона – сумите, които щяха да бъдат получени, ако МСФО 15 не беше приет.

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.
(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

2. Счетоводна политика (продължение)

2.1. База за изготвяне (продължение)

2.1.1. Изменения в счетоводната политика и оповестяванията (продължение)

Нови и изменени стандарти и разяснения (продължение)

МСФО 15 Приходи от договори с клиенти (продължение)

Отчет за всеобхватния доход за
годината, завършваща на
31 декември 2018 г.

	Пояснение	МСФО 15	Предшшен МСФО	Увеличение / (намаление)
		хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от продажби	(а)	476,674	456,736	19,938
Отчетна стойност на продадените стоки		(403,472)	(403,472)	-
Други приходи	(а)	1,044	20,982	(19,938)
Брутна печалба		74,246	74,246	-
Административни разходи		(23,689)	(23,689)	-
Разходи за продажби		(43,973)	(43,973)	-
Разходи за дистрибуция		(2,347)	(2,347)	-
Печалба от оперативна дейност		4,237	4,237	-
Финансови приходи		20	20	-
Финансови разходи		(808)	(808)	-
Печалба преди облагане с данъци		3,449	3,449	-
Данъци върху доходите		(393)	(393)	-
Нетен резултат за периода		3,056	3,056	-

(а) В отчета за всеобхватния доход за 2017 г. Дружеството е представяло приходи от Еврошел комисионни, комисионни за продадени стоки в магазини и приходи по програма за лоялни клиенти (СМАРТ) като други приходи. От друга страна, тези приходи попадат в обхвата на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти и са представени като част от приходите по продажби в отчета за всеобхватния доход за 2018 г.

В позиция други приходи за 2018 г. са представени приходи от наеми и други приходи, които не попадат в обхвата на МСФО 15.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.1. База за изготвяне (продължение)

2.1.1. Изменения в счетоводната политика и оповестяванията (продължение)

Нови и изменени стандарти и разяснения (продължение)

МСФО 15 Приходи от договори с клиенти (продължение)

(а) Програми за лоялност

Преди приемането на МСФО 15 програмите за лоялност, предлагани от Дружеството, водеха до разпределението на част от цената по сделката към програмата за лоялност при използването на справедливата стойност на издадените точки, и признаването на приходи за бъдещи периоди във връзка с издадените точки, които все още не откупени обратно или срокът им е изтекъл. Дружеството е достигнало до заключението, че съгласно МСФО 15 точките за лоялност водят до отделно задължение за изпълнение, тъй като предоставят материално право на клиента и съответно, част от цената по сделката се разпределя към точките за лоялност, предоставяни на клиентите. Дружеството е определило, че с оглед на относително самостоятелни продажни цени, разпределената към точките за лоялност сума е по-ниска спрямо определената съгласно предишната счетоводна политика.

Според ръководството на Дружеството след приемането на МСФО 15 ефектът от превишението на Приходите за бъдещи периоди към 1 януари 2018 г. е несъществен и поради този факт не е прехвърлен към Неразпределена печалба. В допълнение, Дружеството представя пасивите по договори с клиенти на позиция приходи за бъдещи периоди в отчета за финансово състояние.

КРМСФО 22 *Отчитане на сделки и авансови плащания по сделки в чуждестранна валута*

Разяснението разглежда въпроса за определяне на датата на сделката за целите на определянето на спот валутния курс, който ще се използва за превалутиране на актива, прихода или разхода (или част от тях) при първоначалното им признаване, което е свързано с отписването на непаричен актив или непаричен пасив, произтичащи от платено или получено авансово плащане по сделка в чуждестранна валута. Възприемането на разясненията не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Дружеството.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.1. База за изготвяне (продължение)

2.1.1. Изменения в счетоводната политика и оповестяванията (продължение)

Нови и изменени стандарти и разяснения (продължение)

МСФО 2 *Плащане на базата на акции (Изменения): Класификация и оценяване на сделки с плащане на базата на акции*

Измененията предвиждат изисквания за: счетоводното отчитане на ефектите от условията за упражняване и неупражняване върху оценяването на сделки с плащане на базата на акции, уреждани с парични средства; за плащане на базата на акции с възможност за нетно от задълженията за данък при източника уреждане и за изменения на условията за плащане на базата на акции, което променя класификацията от сделка уреждана с парични средства в сделка, уреждана чрез издаване на инструменти на собствения капитал. Възприемането на измененията не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Дружеството.

МСФО 4 *Застрахователни договори (Изменения): Прилагане на МСФО 9 Финансови инструменти с МСФО 4 Застрахователни договори*

Целта на измененията е да преодолеят несъответствието между датите на влизане в сила на МСФО 9 и очаквания нов застрахователен стандарт МСФО 17 Застрахователни договори. Дружествата, които издават застрахователни договори все още ще могат да възприемат МСФО 9 на 1 януари 2018 г. С измененията се въвеждат два алтернативни подхода - подход за временно освобождаване и подход на припокриване. Временното освобождаване позволява на дружествата да отложат датата на възприемане на МСФО 9. Подходът на припокриване позволява на дружествата, които прилагат МСФО 9 от 2018 г. да премахнат от печалбата или загубата ефекта, произтичащ от някои счетоводни несъответствия, които могат да възникнат от прилагането на МСФО 9 преди МСФО 17. Измененията не са приложими за Дружеството.

МСС 40 *Инвестиционни имоти (Изменения): Трансфери на инвестиционен имот*

Измененията дават разяснения относно трансфери от или към инвестиционен имот при промяна в намеренията на ръководството само когато има доказана промяна в използването. Само промяна в намеренията на ръководството не е достатъчно доказателство за промяна в използването. Възприемането на измененията не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Дружеството.

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.
(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

2. Счетоводна политика (продължение)

2.1. База за изготвяне (продължение)

2.1.1. Изменения в счетоводната политика и оповестяванията (продължение)

Нови и изменени стандарти и разяснения (продължение)

Годишни подобрения в МСФО – Цикъл 2014-2016 година

Обобщение на измененията по съответните стандарти е представено по-долу:

- МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - оценяване на предприятието, в което е инвестирано по справедлива стойност.

Възприемането на измененията не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Дружеството.

2.1.2. Принцип на действащото предприятие

Финансовият отчет е изготвен на принципа на действащото предприятие, който предполага, че Дружеството ще продължи дейността си в обозримо бъдеще. Бъдещата дейност на Дружеството зависи от способността му да постигне бизнес целите, които си е поставило.

Отчетът за финансово състояние на Дружеството показва, че текущите активи превишават текущите пасиви с 30,278 хил. лв. (2017 г.: текущите активи превишават текущите пасиви с 25,596 хил. лв.). Печалбата на Дружеството след данъци за годината приключила на 31 декември 2018 г. е 3,056 хил. лева (2017 г.: 11,103 хил. лв.). Нетните парични потоци от оперативна дейност на Дружеството за годината, приключила на 31 декември 2018 г. са положителни и възлизат на 13,913 хил. лева (2017 г.: 24,289 хил. лева).

Ръководството счита, че не съществуват фактори, които да подлагат възможността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие под съмнение и то ще генерира достатъчни парични потоци, за да посреща текущите си задължения, когато те станат дължими.

2.2. Чуждестранна валута

(а) Функционална валута и валута на представяне

Отделните елементи на финансовите отчети на Дружеството се оценяват във валутата на основната икономическа среда, в която Дружеството извършва дейността си ("функционална валута"). Функционална валута на Дружеството и валута на представяне е българският лев (BGN). Българският лев е с фиксиран курс към Евро (1 Евро = 1.95583 лв.) от 1 януари 1999 г. по силата на въведения в България валутен борд. Финансовите отчети са представени в хиляди лева.

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

2. Счетоводна политика (продължение)

2.2. Чуждестранна валута (продължение)

(б) Сделки и салда

Сделките в чуждестранна валута се трансформират във функционална валута, като се прилага официалният курс за съответния ден.

Печалбите и загубите от промяна във валутните курсове, възникнали в резултат на разплащания по сделки в чуждестранна валута, както и от преценка по заключителен валутен курс на деноминирания в чуждестранна валута активи и пасиви се признават в отчета за всеобхватния доход. Монетарните активи и пасиви в чуждестранна валута се отчитат по заключителен курс на БНБ към датата на баланса. Заключителният курс на българския лев към основните валути, с които оперира Дружеството за периодите, за които е съставен настоящият финансов отчет е както следва:

	Към 31 декември	
	2018 г.	2017 г.
1 USD	1.70815	1.63081
1 EUR	1.95583	1.95583
1 GBP	2.18643	2.20442

2.3. Имоти, машини, и съоръжения (дълготрайни материални активи)

Дълготрайните материални активи без земя се отчитат по цена на придобиване, намалена с размера на начислената амортизация и евентуална загуба от обезценка.

Земята се отчита по цена на придобиване, намалена с евентуална загуба от обезценка.

Цената на придобиване включва покупната стойност на актива и допълнителните разходи, извършени по придобиването и въвеждането му в експлоатация.

Последващите разходи се добавят към балансовата стойност на актива или се отчитат като отделен актив само когато се очаква, че Дружеството ще получи бъдещи икономически изгоди, свързани с употребата на този актив, и когато отчетната им стойност може да бъде достоверно определена. Балансовата стойност на заменената част се отписва. Всички други разходи за поддръжка и ремонт се отразяват в отчета за всеобхватния доход в периода, в който са извършени.

Земята не се амортизира. Амортизацията на активите започва от деня, в който те са готови за употреба. Разходите за придобиване на дълготрайни активи не се амортизират, защото все още не са готови за употреба.

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

2. Счетоводна политика (продължение)

2.3. Имоти, машини, и съоръжения (дълготрайни материални активи) (продължение)

Амортизацията на останалите дълготрайни материални активи се начислява по линейния метод с цел разпределяне на разликата между балансовата стойност и остатъчната стойност върху полезния живот на активите, както следва:

	Години
Сгради	20-25
Машини и съоръжения	6-30
Компютри и компютърна техника	2-3
Автомобили	5
Офис обзавеждане	5
Капитализирани разходи за възстановяване на резервоарните площадки	25

Остатъчната стойност и полезният живот на активите се преразглеждат и, ако е необходимо, се правят съответни корекции към всяка дата на изготвяне на финансовия отчет.

Разходите за лихви по заеми се отчитат като текущ разход, тъй като Дружеството няма активи, изграждането на които да попада под обхвата на МСС 23 „Разходи по заеми”.

Имот, машина и съоръжение се отписва при продажбата му или когато не се очакват никакви бъдещи икономически изгоди от неговото използване или при освобождаване от него. Печалбите или загубите, възникващи при отписването на актива (представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата, ако има такива, и балансовата стойност на актива) се включват в отчета за всеобхватния доход, когато активът бъде отписан.

В края на всяка финансова година се извършва преглед на остатъчните стойности, полезния живот и прилаганите методи на амортизация на активите и ако очакванията се различават от предходните приблизителни оценки, последните се променят в бъдещи периоди.

2.4. Обезценка на нефинансови активи

За имоти, машини и съоръжения, ръководството извършва регулярно тест за обезценка, когато събития или промени в обстоятелствата са признак, че балансовата стойност на актива може да не е възстановима. Загуба от обезценка се признава до размера, с който балансовата стойност на актива превишава неговата възстановима стойност. Възстановимата стойност на актива е по-голямата от следните две стойности: (1) неговата справедлива цена, намалена със съпътстващите разходи за продажба и (2) неговата стойност в употреба. За да се определи стойността в употреба, активите се групират в най-малките възможни разграничени единици, генериращи парични потоци.

За активи, за които е била призната загуба от обезценка се прави последващ тест за евентуално възстановяване на обезценката на всяка дата на изготвяне на финансови отчети.

2. Счетоводна политика(продължение)

2.5. Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване

- **Финансови активи**

Първоначално признаване и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират като такива, които впоследствие се оценяват по амортизирана цена на придобиване, по справедлива стойност в другия всеобхватен доход (ДВД) и като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им придобиване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив и бизнес модела на Дружеството за тяхното управление. С изключение на търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране, или за които Дружеството е приложило практически целесъобразна мярка, Дружеството първоначално оценява финансовия актив по справедлива стойност, плюс, в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката. Търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране, и за които Дружеството е приложило практически целесъобразна мярка, се оценяват по цената на сделката, определена съгласно МСФО 15. Моля, вижте счетоводната политика в раздел 2.14. Приходи от договори с клиенти.

За да бъде класифициран и оценяват по амортизирана стойност или по справедлива стойност в ДВД, финансовият актив трябва да поражда парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата" (СПГЛ) по неиздължената сума на главницата. Тази оценка се нарича „СПГЛ тест“ и се извършва на нивото на съответния инструмент.

Бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовите активи се позовава на начина, по който то управлява финансовите си активи с цел генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци ще възникнат в резултат на събирането на договорни парични потоци, продажба на финансовите активи, или и двете.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която Дружеството се е ангажирало да купи или продаде актива.

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

2. Счетоводна политика(продължение)

2.5. Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване

• Финансови активи

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи се класифицират в четири категории:

- Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход с "рециклиране" на кумулативните печалби или загуби (дългови инструменти)
- Финансови активи, определени като такива по справедлива стойност в друг всеобхватен доход без "рециклиране" на кумулативните печалби и загуби при тяхното отписване (капиталови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Тази категория е най-съществена за Дружеството. Дружеството оценява финансовите активи по амортизирана стойност, ако са удовлетворени и двете условия, изложени по-долу:

- Финансовият актив се притежава в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него; и
- Условията на договора за финансовия актив пораждат парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват при прилагане на метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП) и са предмет на обезценка. Печалбите и загубите се признават в печалбата или загубата, когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Финансовите активи по амортизирана стойност на Дружеството включват търговски вземания и вземания от свързани лица.

Отписване

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва (т.е. се премахва от отчета за финансовото състояние на Дружеството), главно когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли; или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Дружеството е поело задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което или (а) Дружеството е прехвърлило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или (б) Дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазило контрола върху него.

2. Счетоводна политика(продължение)

2.5. Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване

- **Финансови активи**

Отписване (продължение)

Когато Дружеството е прехвърлило правата си за получаване на парични потоци от актива или е встъпило в споразумение за прехвърляне, то прави оценка на това дали и до каква степен е запазило рисковете и ползите от собствеността. Когато то нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, нито е прехвърлило контрола върху него, то продължава да признава прехвърления актив, до степента на продължаващото си участие в него. В този случай Дружеството признава и свързаното задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Дружеството е запазило.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаграждението, което може да се изиска Дружеството да изплати.

Обезценка на финансови активи

Дружеството признава провизия за очаквани кредитни загуби (ОКЗ) за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата. ОКЗ се базират на разликата между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи, дисконтирани с доближение до първоначалния ефективен лихвен процент. Очакваните парични потоци включват паричните потоци от продажбата на държаното обезпечение или други кредитни подобрения, които представляват неразделна част от условията на договора.

ОКЗ се признават на два етапа. За кредитни експозиции, за които не е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване, ОКЗ се провизират за кредитни загуби, които възникват в резултат на събития по неизпълнение, които са възможни през следващите 12 месеца (12-месечни ОКЗ). За кредитни експозиции, за които е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване, провизия за загуба се изисква по отношение на кредитните загуби, очаквани през оставащия срок на експозицията, независимо от момента на възникване на неизпълнението (ОКЗ за целия срок на инструмента).

По отношение на търговските вземания и активите по договори с клиенти Дружеството прилага опростен подход за изчисление на ОКЗ. Следователно, то не проследява промените в кредитния риск, а вместо това признава провизия за загуба въз основа на ОКЗ за целия срок на инструмента към всяка отчетна дата. Дружеството е създадо матрица за провизиране, която се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби, коригирана с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за икономическата среда.

2. Счетоводна политика(продължение)

2.5. Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване

- **Финансови активи**

Обезценка на финансови активи (продължение)

Дружеството счита даден финансов инструмент за такъв в неизпълнение, когато договорните плащания са в просрочие в продължение на 120 дни. В определени случаи обаче то може да разглежда даден финансов актив като такъв в неизпълнение, когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че е малко вероятно Дружеството да получи пълния размер на неиздължените суми по договора, преди да се вземат под внимание каквито и да било кредитни подобрения, държани от него. Финансови активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

- **Финансови пасиви**

Първоначално признаване и оценяване

При първоначално признаване финансовите пасиви се класифицират като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като заеми и привлечени средства, задължения или като деривативи, определени като хеджингови инструменти в ефективен хедж, както е уместно.

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Финансовите пасиви на Дружеството включват търговски и други задължения и задължения към свързани лица.

Последващо оценяване

Оценяването на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация както е описано по-долу:

Заеми и привлечени средства

Тази категория е от най-съществено значение за Дружеството. След първоначалното им признаване, Дружеството оценява лихвоносните заеми и привлечени средства по амортизирана стойност, чрез метода на ЕЛП. Печалбите и загубите се признават в печалбата или загубата, когато пасивът се отписва, както и чрез процеса на амортизация на база ЕЛП.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквито и да било дисконти или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ЕЛП. Амортизацията чрез ЕЛП се включва като финансов разход в отчета за всеобхватния доход.

2. Счетоводна политика(продължение)

2.5. Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване

- **Финансови пасиви (продължение)**

Отписване

Финансов пасив се отписва, когато задължението бъде погасено, или прекратено, или изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитодател при съвършено различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата в съответните балансови суми се признава в отчета за всеобхватния доход.

2.6. Материални запаси

Материалните запаси се посочват по по-ниската от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. Себестойността на материалните запаси се определя по метода „първа входяща-първа изходяща” за течните горива и автомобилната газ и включва всички разходи по закупуването, доставката, обработката и други разходи, направени във връзка с тяхното настоящо местоположение и състояние. Нетната реализуема стойност е равна на очакваната продажна цена, при нормално протичане на дейността, намалена с пряко свързаните с продажбата разходи.

2.7. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти включват пари по банкови сметки към 31 декември 2018 г.

През 2018 г. „Шел България“ ЕАД сключва договор за вътрешногрупов превод на парични средства с Шел Трежъри Център Лимитид. Съгласно този договор, наличните парични средства по банковите сметки на Дружеството се трансферират ежедневно по сметка на Шел Трежъри Център Лимитид и в последствие се използват за погасяване на изходящите плащания на Дружеството. Трансферираните парични средства са представени като вземания от свързани лица в отчета за финансово състояние към края на годината. Тези парични средства представляват неразделна част от управлението на паричните средства на предприятието и се класифицират като парични еквиваленти в Отчета за паричните потоци за 2018 г.

2.8. Изходящи и входящи парични потоци от транзакции по програма за бизнес клиенти Еврошел

В отчета за паричните потоци в статиите *Постъпления от контрагенти* и *Плащания към контрагенти* са включени входящи и изходящи парични потоци, по програмата на групата Шел за бизнес клиенти Еврошел. В тази програма за част от транзакциите Дружеството се явява агент и респективно тези транзакции не са отразени в отчета за всеобхватния доход.

2. Счетоводна политика(продължение)

2.9. Лизингови договори

Определянето дали дадено споразумение представлява или съдържа лизинг се базира на същността на споразумението в неговото начало и изисква оценка относно това дали изпълнението на споразумението зависи от използването на конкретен актив или активи и дали споразумението прехвърля правото за използване на актива.

Лизингови договори, при които Дружеството е наемател

Наемните договори за придобиване на дълготрайни материални активи, при които Дружеството поема рисковете и изгодите, свързани със собствеността, се определят като финансови лизингови договори. Финансовите лизингови договори се капитализират в началото на лизинговия договор по по-ниската от справедливата стойност на наетото имущество и настоящата стойност на минималните плащания по лизинга.

Всяко плащане по лизинга се разпределя между главница и лихва. Съответните задължения по лизинга, нетно от финансовите разходи, се включват в задължения за финансов лизинг. Лихвите се признават като разход в отчета за всеобхватния доход за периода на наемния договор. Дълготрайните материални активи придобити чрез финансов лизинг се амортизират за периода по-кратък от полезния живот на актива и срока на лизинговия договор. Наемните договори, при които рисковете и изгодите, свързани със собствеността се поемат от наемодателя се определят като оперативен лизинг. Плащанията във връзка с оперативните лизинги (без отстъпките от страна на наемодателя) се отнасят като разход в отчета за всеобхватния доход на равни вноски за периода на наемния договор.

Дружеството като лизингодател

Лизингов договор, при който Дружеството запазва в значителна степен всички рискове и изгоди от собствеността върху наетия актив, се класифицира като оперативен лизинг. Първоначалните преки разходи, извършени от Дружеството, във връзка с договарянето и уреждането на оперативен лизинг се прибавят към балансовата стойност на наетия актив и се признават като разход през целия срок на лизинговия договор на същата база както лизинговите приходи. Условните наеми се признават като приходи в периода, в който бъдат заработени.

2.10. Провизии

Общи

Провизии се признават, когато Дружеството има сегашно задължение (правно или конструктивно) в резултат на минали събития; има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток от ресурси, съдържащ икономически ползи; и може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението. Когато Дружеството очаква, че някои или всички необходими за уреждането на провизията разходи ще бъдат възстановени, например съгласно застрахователен договор, възстановяването се признава като отделен актив, но само тогава когато е практически сигурно, че тези разходи ще бъдат възстановени. Разходите за провизии се представят в отчета за всеобхватния доход за периода, нетно от сумата на възстановените разходи.

2. Счетоводна политика(продължение)

2.11. Доходи на персонала

Краткосрочните доходи на персонала включват заплати, възнаграждения, междинни и годишни бонуси, вноски за социално осигуряване и годишни компенсируеми отпуски на служителите, които се очаква да бъдат изцяло уредени в рамките на 12 месеца след края на отчетния период. Когато Дружеството получи услугата, те се признават като разход за персонала в печалбата или загубата или се капитализират в стойността на актив. Краткосрочните доходи на персонала се оценяват по недисконтираната сума на очакваните за уреждане разходи. Допълнителна информация е представена в Приложение 9.

Дружеството не управлява задължителни или доброволни пенсионни фондове. Изплащането на пенсии остава задължение на Националния Осигурителен Институт. Дружеството плаща данък върху дохода на физически лица, вноски за социално и здравно осигуряване, както и за "Универсален пенсионен фонд", съгласно действащата в страната нормативна уредба.

Разходите за пенсионно осигуряване се признават в отчета за всеобхватния доход за периода, за който се отнасят. Според изискванията на Кодекса на труда, чл. 222, ал.3, в случай на прекратяване на трудовото правоотношение, след като работникът или служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, независимо от основанията за прекратяването, той има право на обезщетение от работодателя в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 2 месеца, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж – на обезщетение в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца.

Актьорски печалби и загуби възникващи от корекции в трудовия стаж и промени в актьорските допускания се отразяват в друг всеобхватен доход за периода, в който са възникнали. Дългосрочното задължение за обезщетение при пенсиониране представлява сегашната стойност на задължението в случай на пенсиониране на служителите, според изчисления на актьори.

Преоценките не подлежат на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди. Разходите за минал стаж се признават в печалбата или загубата на по-ранна от:

- датата на допълнение или съкращение в плана, и
- датата на признаване на разходи за реструктуриране, съпътстващи измененията в плана.

Разходите за лихви се признават чрез прилагане на дисконтов фактор към задължението за доходи на персонала за пенсиониране. Измененията в последното се признават в печалбата или загубата за периода и се представят както следва:

- Разходите за стаж, включващи разходите за текущ стаж, разходите за минал стаж, както и печалбите и загубите в резултат на съкращения или нерутинни уреждания по плана се включват в статия „Разходи за персонала“;
- Разходите за лихви се представят като „Финансови разходи“.

2. Счетоводна политика(продължение)

2.12. Текущи и отсрочени данъци

Текущият данък върху дохода се изчислява на база данъчните закони в сила или предстоящи да влязат в сила към датата на баланса. Ръководството периодично преоценява позициите си, отразени в данъчните декларации, по отношение на обстоятелства, в които приложимата данъчна нормативна уредба е обект на интерпретация и отчита провизии, където е необходимо, за сумите, които се очаква да бъдат дължими като данъци.

Отсрочен данък се начислява по балансовия метод за всички временни разлики между данъчната основа на активите и пасивите и балансовата им стойност във финансовите отчети. Ако обаче данъчните временни разлики възникват от първоначалното признаване на актив или пасив в транзакция, различна от бизнес комбинация, която не е засегнала нито счетоводната, нито данъчната печалба/(загуба) по време на транзакцията, то тази разлика не се осчетоводява. При изчисляване на отсрочените данъци се използват данъчните ставки и нормативна уредба, действащи към датата на съставяне на отчета за финансовото състояние и се отнасят за периодите на очакваното обратно проявление на данъчните временни разлики.

Отсрочените данъчни активи се признават само в случай, че е вероятно наличието на достатъчни по размер бъдещи облагаема печалби, срещу които тези активи да могат да бъдат използвани. Отсрочените данъчни активи се преразглеждат към всяка дата на отчета за всеобхватния доход и се намаляват до степента, до която вече е вероятно да бъде реализирана достатъчна облагаема печалба, която позволява да се оползотвори част или целия отсрочен данъчен актив.

Отсрочени данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики освен до степента, до която отсроченият данъчен пасив възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката.

Данъчните временни разлики се компенсират, когато съществува юридическо право за компенсиране на краткосрочните данъчни активи срещу краткосрочните данъчни пасиви и когато данъчните временни разлики се отнасят за една и съща данъчна администрация.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се уреди, въз основа на данъчните ставки (и данъчни закони), действащи или влезли в сила, в значителна степен, към отчетната дата.

Отсрочените данъци, свързани със статии, признати извън печалбата или загубата, се признават извън печалбата или загубата. Отсрочените данъци се признават в зависимост от свързаната с тях сделка или в другия всеобхватен доход, или директно в собствения капитал.

Дружеството компенсира отсрочени данъчни активи и пасиви само тогава, когато има законово право да приспада текущи данъчни активи срещу текущи данъчни пасиви и отсрочените данъчни активи и пасиви се отнасят до данъци върху дохода, наложени от един и същ данъчен орган за едно и също данъчнозадължено предприятие.

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

2. Счетоводна политика (продължение)

2.12. Текущи и отсрочени данъци (продължение)

Данък върху добавената стойност (ДДС)

Приходите, разходите и активите се признават нетно от ДДС, с изключение на случаите, когато:

- ДДС, възникващ при покупка на активи или услуги не е възстановим от данъчните власти, в който случай ДДС се признава като част от цената на придобиване на актива или като част от съответната разходна позиция, както това е уместно; и
- вземанията и задълженията, които се отчитат с включен ДДС.

Нетната сума на ДДС, възстановима от или дължима на данъчните власти, се включва в стойността на вземанията или задълженията в отчета за финансовото състояние.

2.13. Основен капитал

Дружеството отчита основният си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции. Разходите, които са пряко свързани с издаването на нови акции, се отчитат като намаление на основния капитал, нетно от данъци от постъпленията.

2.14. Приходи от договори с клиенти

Основният предмет на дейност на Дружеството е търговия на дребно с петролни продукти. Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху стоките или услугите бъде прехвърлен към клиента, срещу сума, която отразява възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги. Като цяло Дружеството е достигнало до заключение, че то е принципал в част от договореностите си за приходи, в които Дружеството контролира стоките или услугите преди да ги прехвърли към клиента и агент в друга част от договореностите си за приходи, в които Дружеството не контролира стоките или услугите преди да ги прехвърли на клиента.

Оповестяванията на съществените счетоводни преценки, оценки и допускания, свързани с приходите от договори с клиенти са представени в Приложение 3.

Продажба на стоки – горива

Приходите от продажба на горива и стоки се признават в определен момент във времето, когато контролът върху актива бъде прехвърлен към клиента, което обикновено е при доставката на горивото. Дружеството преценява дали в договора са налице други обещания, които представляват отделни задължения за изпълнение, към които трябва да бъде разпределена част от цената на сделката (например точки за лоялност на клиентите). При определянето на цената на сделката за продажба на горива и стоки Дружеството преценява ефектите от променливото възнаграждение, съществуването на съществени компоненти на финансиране и възнаграждение, дължимо към клиента (ако има такова).

2. Счетоводна политика (продължение)

2.14. Приходи от договори с клиенти (продължение)

Продажба на стоки – горива (продължение)

Дружеството счита, че акцизът върху продаденото гориво не представлява сума, събрана от името на трети лица и е включен в определянето на транзакционните цени на продажбите на гориво. Дружеството няма директни задължения по Закона за акцизите и данъчните складове, а заплаща акциз към трети лица (доставчици) като част покупната цена на горивата.

Продажбите на горива включват продажби чрез дилърска мрежа и продажби чрез мрежа на собствени обекти.

(а) Продажби на горива – продажби чрез дилърска мрежа

Дружеството продава горива към дилърските обекти тип „франчайз”. Приходите от продажби се признават, когато Дружество е доставило горивата на дилъра (момент във времето, когато контролът върху актива бъде прехвърлен към клиента). Доставка не се счита за осъществена, докато горивата не се доставят на обекта на дилъра.

(б) Продажби на горива – продажби чрез мрежа от собствени обекти

Дружеството продава горива чрез верига от собствени обекти за продажба към крайни клиенти. Приходите от продажби на горива се признават, когато Дружество продава стоката на клиента (момент във времето, когато контролът върху актива бъде прехвърлен към клиента). Продажбите обикновено се извършват в брой, чрез банкови карти или чрез карти по системата Еврошел.

Възнагражденията по тези договори с клиенти не включват променлива сума, тъй като Дружеството не предоставя отстъпки за достигнати обеми.

Предоставяне на услуги

Дружеството предоставя услуги, които се продават отделно, а именно приходи от наеми, комисионни от търговката дейност, извършвана в мрежата от бензиностанции и комисионни във връзка с картовата програмата Еврошел. Дружеството отчита услугите като едно задължение за изпълнение и признава приходите от тях в течение на времето, тъй като клиентът едновременно получава и консумира ползите, предоставяни от Дружеството. Дружеството прилага практически целесъобразната мярка съгласно МСФО 15, пар. Б16 да признава прихода по сумата, която има право да фактурира.

(а) Продажби на услуги – приходи от комисионни

Дружеството получава комисионни от търговката дейност, извършвана в мрежата от бензиностанции. Тези комисионни са при условията на договори с фиксирана цена. Приходите от комисионни се признават в периода, в който е извършена дейността, за която е дължима комисионната в зависимост от съдържанието на съответните споразумения.

Приходите от комисионни във връзка с картовата програмата Еврошел се признават в момента, в който възникне транзакцията, върху която се начислява комисионната, дължима на Дружеството.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.14. Приходи от договори с клиенти (продължение)

Програми за лоялни клиенти

Шел България прилага програма за лоялност на клиенти (СМАРТ), като раздава точки /кредити/, които могат да бъдат заменени за стоки или услуги. Допълнителна информация е оповестена в Приложение 2.1.1. Изменения в счетоводната политика и оповестяванията, раздел МСФО 15 Приходи от договори с клиенти.

Салда по договори

Активи по договори с клиенти

Активът по договора е правото да се получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които са прехвърлени на клиента.

Ако чрез прехвърлянето на стоките или услугите към клиента Дружеството изпълни задължението си преди клиентът да заплати съответното възнаграждение или преди плащането да е станало дължимо, актив по договор се признава за заработеното възнаграждение, което е под условие. Към 31 декември 2018 г. Дружеството не отчита активи по договори с клиенти.

Търговски вземания

Вземането представлява правото на Дружеството да получи възнаграждение в определен размер, което е безусловно (т.е. преди плащането на възнаграждението да стане дължимо е необходимо единствено да изтече определен период от време). Моля, вижте счетоводните политики за финансовите активи в раздел 2.5. Финансови инструменти - първоначално признаване и последващо оценяване.

Пасиви по договори с клиенти

Пасивът по договора е задължението за прехвърлянето на стоките или услугите към клиента, за което Дружеството е получило възнаграждение (или възнаграждението е дължимо) от клиента. Ако клиентът заплати възнаграждението преди Дружеството да прехвърли стоките или услугите към него, когато бъде извършено плащането или когато плащането стане дължимо (което възникне по-рано), се признава пасив по договор. Пасивите по договори с клиенти се признават като приход, когато Дружеството изпълни задълженията си по договора. Дружеството представя пасивите по договори с клиенти на позиция приходи за бъдещи периоди по програмата СМАРТ в отчета за финансово състояние. Към 31 декември 2018 г. Дружеството не отчита други пасиви по договори с клиенти.

2.15. Разпределение на дивиденди

Разпределението на дивиденди на едноличния акционер на Дружеството се признава като задължение във финансовите отчети на Дружеството в периода, в който е одобрено от акционера на Дружеството.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.16. Оценяване на справедлива стойност

Дружеството не отчита финансови инструменти или нефинансови активи по справедлива стойност към отчетната дата. Справедливите стойности на финансовите инструменти, оценени по амортизирана стойност, са оповестени в Приложение 14 и Приложение 17.

Справедливата стойност е цената, която би била получена от продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Оценяването по справедлива стойност се базира на предположението, че сделката за продажба на актив или прехвърляне на пасив се осъществява:

- на основния пазар за съответния актив или пасив, или
- при отсъствие на основен пазар, на най-изгодния пазар за съответния актив или пасив.

Основният или най-изгодният пазар трябва да бъде достъпен за Дружеството.

Справедливата стойност на актив или пасив се оценява като се правят предположения, които пазарни участници биха направили при определяне на цената на актива или пасива, като се приема, че те действат в своя най-добър икономически интерес.

Оценяването на справедливата стойност на нефинансов актив взема предвид способността на пазарен участник да генерира икономически изгоди от използването на актива според най-ефективната и най-добрата му употреба или от продажбата на актива на друг пазарен участник, който ще използва актива според най-ефективната и най-добрата му употреба.

2.17. Управление на финансовия риск

Дружеството е изложено на редица рискове, включително кредитен риск, ликвиден риск, риск от измененията на валутните курсове и лихвените проценти. Ръководството контролира цялостния риск и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат.

(a) Пазарен риск

(i) Валутен риск

Дружеството работи в България и тъй като българският лев е ефективно фиксиран към еврото, то е изложено на валутен риск за покупки или продажби, деноминирани във валути, различни от еврото. Това са основно транзакциите с компании от групата Шел и финансовият и оперативен лизинг, деноминирани в долари. Валутните рискове са наблюдавани внимателно, с цел осигуряването на ефективно управление на риска.

(ii) Ценови риск

Дружеството търгува основно с бързо оборотни стоки, като промените в цените се наблюдават ежедневно с цел ефективно реализация на запасите. Моделът на търговия и настоящите пазарни условия не предполагат, че анализ на чувствителността към промените в цените ще предостави коректна информация за реалната експозиция на Дружеството към ценови риск.

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

2. Счетоводна политика (продължение)

2.17. Управление на финансовия риск (продължение)

(б) Лихвен риск

Дружеството не притежава значителни лихвоносните активи, приходите и оперативните парични потоци не се влияят от промените в пазарните лихвени нива.

(в) Кредитен риск

Кредитният риск възниква в резултат на кредитни експозиции към клиенти на едро и дребно, включително и несъбрани вземания по договорни операции. Дружеството има разработена и внедрена политика, която гарантира, че продажбите се извършват на клиенти с подходящ кредитен рейтинг.

Установяват се индивидуални кредитни лимити, които се наблюдават постоянно. При продажбите на дребно плащанията се извършват в брой или с карти по системата Еврошел.

Според политиката на Дружеството, всички клиенти се отнасят към рискова категория както следва: А – нисък риск; В – среден риск; С – висок риск; D – много висок риск; R – ритейлър. Кредитната експозиция на Дружеството към клиентите от всяка рискова категория, към 31 декември 2018 г. и към 31 декември 2017 г., е в рамките на одобрените кредитни лимити. Кредитната експозиция към клиентите преди нетиране с пари на път от съответната рискова категория е както следва:

	Кредитна експозиция към 31 декември	
	2018 г.	2017 г.
A	3,312	2,278
B	42,148	32,529
C	20,592	18,905
D	7,730	6,032
R	136	2,006
Вземания (общо)	73,918	61,750
Депозити (общо)	(4,314)	(4,419)
Банкови гаранции (общо)	(3,189)	(3,243)
Кредитна експозиция	66,415	54,088

(г) Ликвиден риск

Предпазливото управление на ликвидния риск предполага поддържане на достатъчно количество парични средства и ликвидни ценни книжа, както и възможности за допълнително финансиране с кредити и за закриване на пазарни позиции.

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

2. Счетоводна политика (продължение)

2.17. Управление на финансовия риск (продължение)

(г) Ликвиден риск (продължение)

Поради динамичната природа на извършваната дейност, Дружеството има за цел да постигне гъвкавост във финансирането, като поддържа достатъчно неизползвани разрешени кредитни линии. Към края на 2018 г. всички търговски задължения на Дружеството са с кредитен период до 1 година, а от другите задължения с по-дълъг кредитен период са задълженията по финансов лизинг. Входящите парични потоци през годината са генерирали финансови активи, които са достатъчни за задоволяване на потребностите от ликвидност. Управлението на свободните парични средства под формата на депозити в банки с очаквани падежни срокове осигурява необходимата гъвкавост за изплащането на задълженията.

Таблицата по-долу анализира финансовите пасиви на Дружеството в съответните падежни групи на базата на оставащия период от датата на отчета към падежната дата на договора. Оповестените в таблицата суми са договорните недисконтирани парични потоци. Балансите на задължения в рамките на 12 месеца се равняват на преносните стойности, тъй като влиянието на дисконтирането е незначително.

Към 31.12.2018 г.

	До 1 г.	От 2-5 г.	Над 5 г.	Общо
Търговски и други задължения (Прил. 17)	35,934	-	-	35,934
Задължения към свързани лица (Прил. 26.3)	43,673	-	-	43,673
Задължения по финансов лизинг (Прил. 18)	964	3,405	2,436	6,805
Други начислени задължения (Прил. 17)	2,969	-	-	2,969
	83,540	3,405	2,436	89,381

Към 31.12.2017 г.

	До 1 г.	От 2-5 г.	Над 5 г.	Общо
Търговски и други задължения (Прил. 17)	28,865	-	-	28,865
Задължения към свързани лица (Прил. 26.3)	40,667	-	-	40,667
Задължения по финансов лизинг (Прил. 18)	921	3,682	2,936	7,539
Други начислени задължения (Прил. 17)	3,768	-	-	3,768
	74,221	3,682	2,936	80,839

Управление на капиталовата структура

Целите на Дружеството при управление на капитала са да защитят способността на Дружеството да продължи като действащо предприятие с цел да осигури възвръщаемост за собствениците и поддържане на оптимална капиталова структура, за да се намали цената на капитала. Общият капитал се изчислява като „собствения капитал“, както е показан в отчета за финансовото състояние, плюс нетния дълг.

Бъдещото икономическо развитие на България зависи значително от икономическите, финансови и монетарни мерки, които правителството предприема, както и от данъчните, регулаторни и политически промени.

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

2. Счетоводна политика (продължение)

2.17. Управление на финансовия риск (продължение)

Управление на капиталовата структура (продължение)

Ръководството не е в състояние да предвиди всички промени, които биха имали влияние върху сектора и по-широко върху икономиката, и които биха имали ефект върху бъдещото финансово състояние на Дружеството.

Българската икономиката е също така под прякото въздействие на колебанията на международната конюнктура. Ръководството вярва, че взема всички мерки за поддържане на стабилността и развитието на бизнеса на Дружеството в настоящата обстановка.

3. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения

Изготвянето на финансовия отчет налага ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените активи и пасиви, и оповестяването на условни активи и пасиви към отчетната дата, както и върху отчетените приходи и разходи за периода. Несигурностите, свързани с направените предположения и приблизителни оценки, биха могли да доведат до фактически резултати, които да изискват съществени корекции в балансовите стойности на съответните активи или пасиви в следващи отчетни периоди.

Преценки

При прилагането на възприетите счетоводни политики ръководството на Дружеството е направило следните преценки, които имат най-съществен ефект върху сумите, признати във финансовия отчет:

(а) Приходи от договори с клиенти

Дружеството е приложило следните преценки, които оказват съществено влияние върху определянето на размера и момента на възникване на приходите от договори с клиенти:

• ***Възнаграждение на принципал спрямо възнаграждение на агент***

Разходи и приходи по префактурирани сделки по програма Еврошел – Дружеството като агент

Въз основа на сключено споразумение със свързани лица по програма Еврошел, Дружеството, в качеството си на агент („Colco“), събира от свои клиенти техни задължения. Тези задължения са възникнали в резултат на заредено в чужбина гориво в бензиностанции, собственост на свързани лица (част от групата Шел) на Дружеството, които са доставчици на гориво („Delco“). Дружеството е анализирано тази договореност според специфични критерии, за да определи дали действа като принципал или като като агент.

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

3. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)

Преценки (продължение)

(а) Приходи от договори с клиенти (продължение)

• Възнаграждение на принципал спрямо възнаграждение на агент (продължение)

Разходи и приходи по префактурирани сделки по програма Еврошел – Дружеството като агент (продължение)

То е достигнало до заключение, че за този вид договореност то действа като агент, тъй като:

- Дружеството не носи първостепенната отговорност за изпълнението на обещанието за предоставяне на горива. Свързаното лице е отговорно пред клиента за предоставянето на горивото на бензиностанциите.
- Дружеството не носи риска за материалните запаси преди или след като горивата бъдат прехвърлени към клиента, тъй като свързаното лице предоставя горивата директно към клиентите.
- Дружеството не участва в определянето на цената на горивата. Продажбите на горива се извършват на цени определени от свързаното лице.

Разходи и приходи по фактурирани сделки по програма Еврошел – Дружеството като принципал

Въз основа на сключено споразумение със свързани лица по програма Еврошел, Дружеството, в качеството си на доставчик („Delco“), доставя в своите бензиностанции в България на чуждестранни лица, които са клиенти на свързани на Дружеството лица, гориво. В резултат на реализираната доставка на гориво, Дружеството признава приход и вземане, което се събира от свързаното на Дружеството лице („Colco“). Дружеството е анализирано тази договореност според специфични критерии, за да определи дали действа като принципал или като като агент. То е достигнало до заключение, че за този вид договореност то действа като принципал, тъй като:

- Дружеството носи първостепенната отговорност за изпълнението на обещанието за предоставяне на горива и то е отговорно пред клиента за предоставянето на горивото на бензиностанциите.
- Дружеството носи риска за материалните запаси преди горивата да бъдат прехвърлени към клиента.
- Продажбите на горива се извършват на цени определени от Дружеството.

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

3. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)

Преценки (продължение)

(а) Приходи от договори с клиенти (продължение)

• Възнаграждение на принципал спрямо възнаграждение на агент (продължение)

Разходи и приходи по префактурирани сделки с трети лица – Дружеството като агент
Въз основа на сключени споразумения с трети лица, Дружеството дава на дилъри да оперират неговите търговски обекти – бензиностанции. В тях дилърите продават стоки, различни от гориво, които са тяхна собственост. При покупка от клиенти на такъв тип стоки в бензиностанции собственост на Дружеството, тези стоки се префактурират от дилърите на Дружеството, а то от своя страна издава фискален бон на клиента. Съгласно същите споразумения Дружеството събира комисионни за реализираните обеми от продажби на стоки, различни от гориво. Дружеството е анализирано тези договорености според специфични критерии, за да определи дали действа като принципал или като като агент. То е достигнало до заключение, че за тези договорености то действа като агент, тъй като:

- Дружеството не носи първостепенната отговорност за изпълнението на обещанието за предоставяне на стоки. Дилърите са отговорни пред клиента за предоставянето на този вид стоки в бензиностанциите.
- Дружеството не носи риска за материалните запаси преди или след като посочените стоки бъдат прехвърлени към клиента.
- Дружеството не упражнява усмотрение при определянето на цената на стоките. Възнаграждението му по тези договори се базира единствено процент от общата сума на продажбите на стоки на бензиностанции, определена с договора, сключен с дилъра. Продажбите на този вид стоки се извършват на цени определени от дилърите в рамките на зададените от Дружеството лимити.

• Транзакционни цени

Дружеството признава приходи от продажби на гориво на брутна база, която включва платени акцизи и не включва ДДС. Разбирането на Ръководството е, че акцизите формират част от цената на сделката, а общите направени разходи също включват акцизи, тъй като Дружеството закупува горива, които вече са обложени от доставчик и от своя страна продава тези горива на своите клиенти. На база на анализ на специфичните изисквания на българското данъчно законодателство по отношение на акцизите и данъчните складове Дружеството е заключило, че не събира акцизи от името на данъчните органи, нито е данъчнозадължено лице.

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

3. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)

Преценки (продължение)

(а) Приходи от договори с клиенти (продължение)

• ***Приходи за бъдещи периоди във връзка с програма за лоялни клиенти (SMART)***

Дружеството прилага МСФО 15 при осчетоводяване на транзакции, свързани с програма за лоялни клиенти (SMART). Наградните кредити се третираат като задължение за изпълнение и съответно част от цената на сделката се разпределя към точките за лоялност, предоставяни на клиентите. Ефектите от изменението на отсрочения приход във връзка с програмата за лоялни клиенти SMART се представят като увеличение/намаление на прихода от продажба на горива за периода.

(б) Данъци върху дохода

Дружеството е данъчен субект, попадащ под юрисдикцията на данъчната администрация. Значителна преценка е необходимо да бъде направена за определянето на данъчната провизия. Съществуват множество операции и изчисления, за които окончателно определения данък е неуточнен в нормалния ход на дейността. Дружеството признава пасиви за очаквани данъчни задължения на база на преценка на ръководството. Когато окончателния данъчен резултат е различен от първоначално отчетените суми, тези разлики ще имат влияние върху краткосрочния данък и провизиите за временни данъчни разлики в периода на данъчните ревизии.

Приблизителни оценки и предположения

Основните предположения, които са свързани с бъдещи и други основни източници на несигурност в приблизителните оценки към отчетната дата, и за които съществува значителен риск, че биха могли да доведат до съществени корекции в балансовите стойности на активите и пасивите през следващия отчетен период, са посочени по-долу:

(а) Имоти, машини и съоръжения

Определянето на полезния живот на активите се основава на исторически опит с подобни активи, както и очакваното технологично развитие, направените оценки от технически екип и промените в общите икономически или оперативни фактори. Полезният живот се преразглежда веднъж годишно или когато е налице индикация за съществени промени в основните предположения.

(б) Провизия за очаквани кредитни загуби от търговски вземания

Дружеството използва матрица за провизиране за изчисление на ОКЗ за търговските вземания. Процентите на провизиране се базират на дните на просрочие за групи от различни сегменти клиенти, които имат сходни модели на загуба.

Матрицата за провизиране първоначално се основава на процентите на просрочие, наблюдавани от Дружеството в исторически план. Дружеството прецизира матрицата, за да коригира историческия опит със загубите по кредити чрез включване на прогнозна информация.

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

3. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)

Приблизителни оценки и предположения (продължение)

(б) Провизия за очаквани кредитни загуби от търговски вземания (продължение)

Например, ако прогнозите за икономически условия (например, брутен вътрешен продукт) се очаква да се влошат през следващата година, което може да доведе до по-голям брой просрочия в сектора, историческите проценти на просрочия се коригират. Историческите проценти на просрочия се актуализират към всяка отчетна дата и промените в прогнозните приблизителни оценки се анализират.

Оценката за корелацията между историческите проценти на просрочие, прогнозите за икономическите условия и ОКЗ представлява съществена приблизителна оценка. Размерът на ОКЗ е чувствителен спрямо промени в обстоятелствата и прогнозираните икономически условия. Историческият опит на Дружеството по отношение на кредитните загуби и прогнозите за икономическите условия може също така да не са представителни за реалните просрочия от страна на клиента в бъдеще. Информация за ОКЗ по търговските вземания на Дружеството е оповестена в Приложение 14.

(в) Пенсионни доходи

Настоящата стойност на задълженията по пенсионни доходи зависи от няколко фактора, които са определени на база актюерска оценка, основаваща се на множество допускания от страна на независимите оценители. Използваните допускания за определянето на нетния разход (приход) за пенсии включват дисконтов фактор. Всяка промяна в тези допускания ще повлияе на балансовата стойност на задълженията по пенсионни доходи. В края на всяка година, Дружеството определя подходящ дисконтов фактор. Това е лихвения процент, който трябва да бъде използван за определянето на настоящата стойност на очакваните бъдещи изходящи парични потоци, необходими за уреждането на задълженията по пенсионните доходи. При определянето на подходящ дисконтов фактор, Дружеството взема под внимание лихвения процент на висококачествените държавни облигации, деноминирани във валутата, в която ще бъдат изплащани доходите и срокове до падежите, близки до сроковете на съответните задължения по пенсионни доходи. Други ключови преценки за пенсионните задължения са базирани отчасти на текущите пазарни условия. Допълнителна информация е оповестена в Приложение 20.

(г) Провизии

Ръководството използва приблизителни счетоводни оценки при определяне на размера на провизиите както следва:

• ***Провизии за възстановяване на резервоарни площадки***

Изчислението включва оценка на бъдещите разходи за възстановяване на площадките, дисконтирани за периода на очаквания полезен живот на резервоарите.

• ***Провизии за реструктуриране***

Изчислението включва оценка на бъдещите разходи за обезщетения на служителите, които се очаква да бъдат освободени в резултат на реализиран проект за оптимизация на процесите.

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

4. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано

По-долу са представени накратко публикуваните стандарти, които все още не са действащи или не са приложени по-рано от Дружеството към датата на издаване на настоящия финансов отчет. Оповестено е как в разумна степен може да се очаква да бъдат повлияни оповестяванията, финансовото състояние и резултатите от дейността, когато Дружеството възприеме тези стандарти за първи път. Това се очаква да стане, когато те влязат в сила.

МСФО 16 Лизинг

МСФО 16 беше публикуван през януари 2016 г. и заменя МСС 17 Лизинг, КРМСФО 4 Определяне дали дадено споразумение съдържа лизинг, ПКР-15 Оперативен лизинг-Стимули и ПКР-27 Оценяване на съдържанието на операции, включващи правната форма на лизинг. МСФО 16 установява принципите за признаване, оценяване, представяне и оповестяване на лизинг, и изисква лизингополучателите да отчитат всички лизингови договори по един и същ балансов модел, подобен на счетоводното отчитане на финансовия лизинг съгласно МСС 17. Стандартът включва две освобождавания от признаване за лизинговите договори - лизинг на активи с 'ниска стойност' (напр. персонални компютри) и краткосрочен лизинг (т.е. лизинг със срок на лизинговия договор до 12 месеца). Към началната дата на лизинга лизингополучателят признава задължение за извършване на лизингови плащания (т.е. лизинговото задължение) и актив, представляващ правото на използване на основния актив в течение на срока на лизинговия договор (т.е. актив за правото на ползване). Лизингополучателите ще бъдат задължени да признават отделно разход за лихви по лизинговото задължение и разход за амортизация на актива за правото на ползване.

Също така, лизингополучателите ще бъдат задължени да оценят отново лизинговото задължение при настъпването на определени събития (напр. промяна на лизинговия срок, промяна в бъдещите лизингови плащания, произтичащи от промяна в индекса или преоценка, използвани за определянето на тези плащания). По принцип, лизингополучателят ще признава сумата на преоценката на лизинговото задължение като корекция на актива за правото на ползване.

Съгласно МСФО 16, счетоводното отчитане при лизингодателя по същество остава непроменено спрямо това, прилагано към днешна дата съгласно МСС 17. Лизингодателите ще продължат да класифицират лизинговите договори при прилагането на същия принцип на класификация, както е определен в МСС 17, и да правят разграничение между двата вида лизинг: оперативен и финансов лизинг.

МСФО 16, който влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019, изисква лизингополучателите и лизингодателите да правят по-разширени оповестявания от тези съгласно МСС 17.

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

4. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано (продължение)

МСФО 16 Лизинг (продължение)

Преминаване към МСФО 16

Дружеството планира да приеме МСФО 16 по модифицирания ретроспективен подход. Дружеството ще започне да прилага стандарта към договори, които преди това са били определени като лизинг при прилагането на МСС 17 и КРМСФО 4. Следователно, Дружеството няма да прилага стандарта към договори, които преди това не са идентифицирани като лизинг при прилагане на МСС 17 и КРМСФО 4.

Дружеството ще ползва освобождаванията, предлагани от стандарта за лизингови договори, за които лизинговите срокове приключват в срок от 12 месеца към датата на първоначалното прилагане, и лизинговите договори, за които основният актив е на ниска стойност, например съществуващи лизингови договори за определено офис оборудване, които се считат за имащи ниска стойност.

Към датата на одобрение за издаване на настоящия финансов отчет за 2018 година Дружеството все още е в процес на приключване на анализа на ефектите от първоначалното прилагане на МСФО 16. Оценката на евентуалния ефект, който прилагането на МСФО 16 ще окаже върху финансовия отчет в периода на първоначалното прилагане е представен по-долу на обобщено ниво. Количествената информация, оповестена по-долу може да е предмет на допълнителни промени през 2019 година, в следствие на приключването на анализа във връзка с първоначалното прилагане на МСФО.

	<u>хил. лв.</u>
<i>Активи</i>	11,132
<i>Пасиви</i>	11,132

МСФО 17: Застрахователни договори

Стандартът влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г., като се позволява по-ранното му прилагане, при условие че дружеството прилага също МСФО 15 Приходи по договори с клиенти и МСФО 9 Финансови инструменти. МСФО 17 Застрахователни договори установява принципите за признаване, оценяване, представяне и оповестяване на издадени застрахователни договори. Също така, той изисква прилагането на сходни принципи и по отношение на презастрахователните договори и инвестиционните договори с допълнителен, негарантиран доход. Целта на стандарта е да изисква дружествата да предоставят информацията, свързана със застрахователни договори по начин, който достоверно отразява тези договори. Тази информация осигурява базата за потребителите на финансови отчети да оценят ефекта, който договорите в рамките на обхвата на МСФО 17, оказват върху финансовото състояние, финансовите резултати и паричните потоци на дружеството. Стандартът все още не е приет от ЕС. Той не е приложен за Дружеството.

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

4. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано (продължение)

Изменения в МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия: Продажба или вноска на активи със страни по сделката инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие

Измененията разглеждат установеното несъответствие между изискванията на МСФО 10 и МСС 28 при продажба или вноска на активи със страни по сделката инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие. Признава се пълната печалба или загуба, когато сделката касае бизнес и част от печалбата или загубата, когато сделката касае активи, които не представляват бизнес. Влизането в сила на това изменение е отложено за неопределено време от БМСС в зависимост от резултатите от неговия проучвателен проект, касаещ отчитане по метода на собствения капитал. Измененията все още не са приети от ЕС. Дружеството не очаква тези изменения да имат ефект върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

КРМСФО 23 Несигурност при третиране на данъци върху дохода

Разяснението влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г., като се позволява по-ранното му прилагане. Разяснението разглежда счетоводното отчитане на данъците върху дохода, когато данъчното третиране е свързано с несигурност, която засяга прилагането на МСС 12. Разяснението предоставя насоки относно несигурни данъчни третираня поотделно или заедно, проверки от данъчните органи, приложимия метод за отразяване на несигурността и счетоводно отчитане на промени във фактите и обстоятелствата. Дружеството ще анализира и оцени ефектите от разяснението върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

МСФО 9 Финансови инструменти: класификация и оценяване (Изменения): Характеристики на предсрочно погасяване с отрицателно компенсиране

Измененията, които са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г., като се позволява по-ранното им прилагане, предлагат промяна в МСФО 9 за конкретни финансови активи, които в противен случай биха имали договорни парични потоци, които са единствено плащания на главница и лихва, но не отговарят на условието за допустимост единствено в резултат от наличието на характеристики на предсрочно погасяване с отрицателно компенсиране. По-конкретно, за финансови активи, с характеристики на предсрочно погасяване, които биха могли да доведат до отрицателно компенсиране, измененията изискват финансовият актив да се оценява по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, в зависимост от оценката на бизнес модела, по който той се държи. Не се очаква тези изменения да окажат влияние върху финансовото състояние или резултатите от дейността на Дружеството.

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

4. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано (продължение)

МСС 28 *Инвестиции в асоциирани предприятия (Изменения): Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия*

Измененията са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г., като се позволява по-ранното им прилагане. Измененията разясняват, че МСФО 9 Финансови инструменти е приложим по отношение на дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия, които по своята същност представляват част от нетната инвестиция в асоциираните или съвместните предприятия, но по отношение на които не се прилага метода на собствения капитал. Предприятието прилага МСФО 9 към тези дългосрочни участия преди да приложи МСС 28. При прилагането на МСФО 9 предприятието не взема под внимание корекции в балансовата стойност на дългосрочните участия, които възникват в резултат от прилагането на МСС 28. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Не се очаква тези изменения да окажат влияние върху финансовото състояние или резултатите от дейността на Дружеството.

МСС 19 *Доходи на наети лица (Изменения): Изменения, съкращения и уреждания на плана*

Измененията са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г., като се позволява по-ранното им прилагане. Измененията изискват от предприятията да използват актуализирани актюерски предположения за определяне на разходите за текущ стаж и нетната лихва за оставащия период от годишния отчетен период след извършването на промяна в плана, съкращение или уреждане. Също така, измененията разясняват начина, по който счетоводното отчитане на промяната в плана, съкращението или уреждането влияят върху изискванията за таван на актива. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Дружеството ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

МСФО 3 *Бизнес комбинации (Изменения): Дефиниция за бизнес*

Измененията са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г., като се позволява по-ранното им прилагане. Измененията разясняват минималните изисквания за бизнес и ограничават дефиницията за бизнес. Измененията също така премахват преценката, дали пазарните участници са в състояние да променят липсващи елементи, предоставят насоки, подпомагащи дружествата в преценката, дали придобитият процес е съществен и въвеждат незадължителен тест за концентрация на справедлива стойност. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Дружеството ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

Изменения в МСС 1 *Представяне на Финансови Отчети* и МСС 8 *Счетоводна Политика, Промени в Счетоводните Приблизителни Оценки и Грешки: Дефиниция за същественост*

Измененията са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г., като се позволява по-ранното им прилагане. Измененията разясняват дефиницията за същественост и как трябва да бъде прилагана тя, като предоставят практически насоки, които до сега са били включени в други МСФО. Измененията също така поясняват, че съществеността зависи от естеството и значимостта на информацията. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Дружеството ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

4. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано (продължение)

Концептуална рамка за финансово отчитане

БМСС публикува Изменената Концептуалната рамка за финансово отчитане на 29 март 2018 г., която е в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г. Концептуалната рамка представя концепциите за финансовото отчитане, разработване на стандарти, насоки относно изготвянето на последователни счетоводни политики и насоки към разбирането и интерпретирането на стандартите. Основните промени, въведени в ревизираната Концептуална рамка за финансово отчитане, са свързани с концепцията за оценка, включително факторите, които следва да се вземат предвид при избора на база за оценка, и концепцията за представяне и оповестяване, включително и кои доходи и разходи се класифицират в друг всеобхватен доход. Концептуалната рамка също така предоставя актуализирани определения за актив и пасив и критерии за тяхното признаване във финансовите отчети. Концептуална рамка за финансово отчитане все още не е приета от ЕС. Дружеството ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

Годишни подобрения на МСФО Цикъл 2015-2017

В цикъла 2015-2017 година от проекта за годишни подобрения в МСФО, БМСС публикува изменения, които ще влязат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г. Обобщение на измененията по съответните стандарти е представено по-долу:

- МСФО 3 Бизнес комбинации и МСФО 11 Съвместни споразумения – разяснение относно счетоводното отчитане на държани преди това дялове в съвместни дейности;
- МСС 12 Данъци върху дохода – разяснение относно последствията от гледна точка на данъците върху дохода от плащания във връзка с финансови инструменти, класифицирани като собствен капитал;
- МСС 23 Разходи по заеми – разяснение относно разходите по заеми, отговарящи на условията за капитализиране.

Годишни подобрения в МСФО – Цикъл 2015-2017 година все още не са приети от ЕС. Дружеството ще анализира и оцени ефекта от измененията върху бъдещите си финансови отчети.

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

5. Приходи от продажба

Приходи от договори с клиенти

	2018 г.
Приходи от продажба на горива	456,736
Комисионни – Еврошел	11,840
Комисионни за продадени стоки в магазини	6,821
Приходи по програма за лоялни клиенти (СМАРТ)	1,277
	476,674

През 2017 г. приходите от продажба на Дружеството включват само приходи от продажба на горива в страната.

6. Други приходи

През 2018 г. другите приходи включват приходи от наем на стойност 1,020 хил. лв. и други приходи в размер на 24 хил. лв.

През 2017 г. другите приходи включват:

	2017 г.
Комисионни – Еврошел	11,216
Комисионни за продадени стоки в магазини	5,825
Други приходи	92
Приходи от наем	928
Приходи по програма за лоялни клиенти (СМАРТ)	558
	18,619

7. Административни разходи

	2018 г.	2017 г.
Услуги – компании от Групата Шел	(16,579)	(13,721)
Разходи за персонала	(3,185)	(2,310)
ИТ услуги	(1,332)	(1,284)
Консултантски услуги	(909)	(705)
Такси и комисионни	(550)	(471)
Разходи за офис	(171)	(201)
Застраховки	(131)	(137)
Провизия за реструктуриране	(24)	(220)
Други	(808)	(809)
	(23,689)	(19,858)

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.
(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

8. Разходи за продажби

	2018 г.	2017 г.
Оперативни разходи - търговски обекти	(23,832)	(21,696)
Амортизация (Прил. 13)	(9,928)	(10,240)
Маркетинг и реклама	(4,942)	(4,499)
Отписани вземания и брак	(131)	(247)
Обезценка на вземания, нетно	(4,931)	(2,497)
Други разходи	(209)	(138)
	(43,973)	(39,317)

9. Разходи по икономически елементи

	2018 г.	2017 г.
Отчетна стойност на продадени стоки	(403,472)	(354,543)
Разходи за външни услуги	(45,595)	(39,536)
Разходи за амортизация (Прил. 13)	(9,928)	(10,239)
Разходи за заплати и осигуровки	(4,217)	(4,368)
Разходи за материали	(2,097)	(1,921)
Други разходи	(8,172)	(5,422)
Разходи за администрация, продажба, дистрибуция и отчетна стойност на продадени стоки	(473,481)	(416,029)

10. Финансови приходи

	2018 г.	2017 г.
Приходи от лихви	20	13
Нетен ефект от валутно-курсови разлики	-	522
	20	535

11. Финансови разходи

	2018 г.	2017 г.
Нетен ефект от валутно-курсови разлики	(327)	-
Разходи за лихви	(456)	(491)
Други разходи	(25)	(25)
	(808)	(516)

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

12. Данък върху доходите

	2018 г.	2017 г.
Разход за текущ данък върху доходите	(560)	(1,290)
Приход по / (Разход за) отсрочени данъци	167	(15)
	(393)	(1,305)

Равнението между разхода за данък върху дохода и счетоводната печалба, умножена по приложимата данъчна ставка за годините, приключващи на 31.12.2018 г. и 31.12.2017 г., е представено по-долу:

	2018 г.	2017 г.
Резултат преди данъци	3,449	12,408
Теоретичен разход за данъци при 10% (2017 г.: 10%)	(345)	(1,241)
Данък върху непризнати разходи	(48)	(64)
	(393)	(1,305)

Приложимата ставка на данъка върху доходите за 2018 г. е 10% (2017 г.: 10%). През 2018 г. приложимата данъчна ставка е 10 %. Отсрочените данъци към 31.12.2018 г. и към 31 декември 2017 г. са свързани със следното:

	Отчет за финансовото състояние		Отчет за всеобхватния доход	
	2018 г.	2017 г.	2018 г.	2017 г.
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
<i>Отсрочени данъчни пасиви</i>				
Ускорена амортизация за данъчни цели	(817)	(567)	(250)	(165)
	(817)	(567)		
<i>Отсрочени данъчни активи</i>				
Неползвани отпуски на персонала	10	13	(3)	(1)
Начисления за бонуси	64	53	11	(6)
Провизия за реструктуриране	21	39	(18)	6
Обезценка на вземания	980	553	427	136
Други	80	80	-	15
	1,155	738		
Разход по отсрочени данъци			167	(15)
Отсрочени данъчни активи, нетно	338	171		

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.
(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

13. Имоти, машини и съоръжения

	Земи и сгради	Машини и съоръжения	Оборудване	Провизия за възстановяване на резервоарните площадки	Разходи за придобиване на ДМА	Общо
Към 01.01.2017 г.						
Отчетна стойност	67,202	101,506	25,961	466	11,778	206,913
Амортизация	(26,226)	(45,293)	(22,236)	(222)	-	(93,977)
Балансова стойност	40,976	56,213	3,725	244	11,778	112,936
Балансова стойност към 01.01.2017 г.	40,976	56,213	3,725	244	11,778	112,936
Новопридобити	-	-	-	-	9,851	9,851
Трансфери	5,249	13,306	-	-	(18,555)	-
Преоценка	-	-	-	(17)	-	(17)
Отписани	-	(4,066)	-	-	-	(4,066)
Амортизация отписани	-	3,848	-	-	-	3,848
Разход за амортизация	(3,136)	(7,051)	-	(52)	-	(10,239)
Към 31.12.2017 г.						
Отчетна стойност	72,451	110,746	25,961	449	3,074	212,681
Амортизация	(29,362)	(48,496)	(22,236)	(274)	-	(100,368)
Балансова стойност към 31.12.2017 г.	43,089	62,250	3,725	175	3,074	112,313
Балансова стойност към 01.01.2018 г.	43,089	62,250	3,725	175	3,074	112,313
Новопридобити	-	-	-	-	7,839	7,839
Трансфери	1,516	7,104	-	-	(8,620)	-
Преоценка	-	-	-	(20)	-	(20)
Отписани	-	(3,230)	-	-	-	(3,230)
Амортизация отписани	-	2,781	-	-	-	2,781
Разход за амортизация	(2,655)	(7,226)	-	(47)	-	(9,928)
Балансова стойност към 31.12.2018 г.	41,950	61,679	3,725	108	2,293	109,755
Към 31.12.2018 г.						
Отчетна стойност	73,967	114,620	25,961	429	2,293	217,270
Амортизация	(32,017)	(52,941)	(22,236)	(321)	-	(107,515)
Балансова стойност	41,950	61,679	3,725	108	2,293	109,755

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

13. Имоти, машини и съоръжения (продължение)

Дружеството има активи класифицирани като земи и сгради и машини и съоръжения, придобити чрез финансов лизинг, както следва:

	Към 31 декември	
	2018 г.	2017 г.
Отчетна стойност на активи, придобити чрез финансов лизинг	20,362	20,362
Натрупана амортизация	(15,135)	(14,257)
Балансова стойност	5,227	6,105

Активи, придобити чрез финансов лизинг, с балансова стойност 3,159 хил. лв. (2017 г.: 3,667 хил. лв.), са заложили от лизингодателя срещу получени от него банкови заеми.

14. Търговски и други вземания

	Към 31 декември	
	2018 г.	2017 г.
Нетекущи		
Предплатени суми за оперативен и финансов лизинг	1,804	1,644
Аванси към доставчици	108	108
	1,912	1,752
Текущи		
Вземания от клиенти	74,887	61,750
Обезценка на вземания от клиенти	(9,803)	(5,549)
	65,084	56,201
Вземания от свързани лица (Прил. 26.4)	41,684	2,776
Аванси към доставчици	887	654
Разходи за бъдещи периоди	3,174	296
Други данъчни вземания	277	170
	111,106	60,097
Общо вземания	113,018	61,849

Справедливата стойност на търговските и други вземания не се различава съществено от тяхната балансова стойност.

Към 31 декември, възрастовият анализ на търговските вземания преди обезценка е представен в таблицата по-долу :

	Общо	Нито просрочени, нито обезценени	Просрочени, преди обезценка				
			< 30 дни	30-60 дни	60-90 дни	90-120 дни	>120 дни
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
2018	74,887	42,152	12,912	5,005	1,526	1,010	12,282
2017	61,750	45,833	7,899	1,192	731	446	5,649

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

14. Търговски и други вземания (продължение)

Вземанията не са обезценени, тъй като забавянето на плащането е много малко, с изключение на тези, които са просрочени над 120 дни. За повечето от вземанията над 120 дни Дружеството е начислило обезценка. Дружеството счита, че няма индикации за риск от затруднена събираемост (т.е. няма просрочени, но необезценени вземания).

Промените в обезценката на търговски вземания на Дружеството са както следва:

	2018 г.	2017 г.
Към 1 януари	5,549	4,181
Новоначислена провизия за обезценени вземания	5,539	2,674
Реинтегрирана провизия за обезценени вземания	(608)	(177)
Отписана обезценка	(677)	(1,129)
Към 31 декември	9,803	5,549

15. Материални запаси

	Към 31 декември	
	2018 г.	2017 г.
Горива	8,634	8,102
	8,634	8,102

16. Парични средства и еквиваленти

За целите на отчета за паричния поток паричните средства и еквивалентите включват следното:

	Към 31 декември	
	2018 г.	2017 г.
Пари на път	459	2,330
Парични средства в банки	-	36,797
	459	39,127

Трансферираните парични средства по сметка на Шел Трежъри Център Лимитид, които в последствие се използват за погасяване на изходящите плащания на Дружеството, са представени като вземания от свързани лица в отчета за финансово състояние към края на годината. Тези парични средства представляват неразделна част от управлението на паричните средства на предприятието и се класифицират като парични еквиваленти в Отчета за паричните потоци за 2018 г.

Паричните средства и еквиваленти са деноминирани в следните валути:

	Към 31 декември	
	2018 г.	2017 г.
Български лева	459	36,567
Евро	-	2,429
Щатски долари	-	131
	459	39,127

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

17. Търговски и други задължения

	Към 31 декември	
	2018 г.	2017 г.
Текущи		
Задължения към свързани лица (Прил. 26.3)	43,673	40,667
Задължения към доставчици	35,934	28,865
Приходи за бъдещи периоди (по програмата СМАРТ)	1,766	2,684
Гаранционни депозити от клиенти	4,315	4,419
Други данъчни задължения	234	171
Други начислени задължения	2,969	3,768
	88,891	80,574
Нетекущи		
Задължения по оперативен лизинг	65	46
	65	46

Задълженията към свързани лица и тези по оперативен лизинг са деноминирани в щатски долари. Останалите групи търговски задължения са деноминирани в лева.

Справедливата стойност на търговските и други задължения не се различава съществено от тяхната балансова стойност.

18. Задължения по финансов лизинг

	Към 31 декември	
	2018 г.	2017 г.
До 1 година	965	921
От 2 до 5 години	3,405	3,682
Над 5 години	2,436	2,936
Бъдещи финансови разходи по финансов лизинг	(721)	(969)
Сегашна стойност на задълженията	6,085	6,570

Сегашната стойност на задълженията по финансов лизинг е както следва:

	Към 31 декември	
	2018 г.	2017 г.
До 1 година	716	640
От 2 до 5 години	2,933	3,025
Над 5 години	2,436	2,905
	6,085	6,570

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

19. Провизии		Към 31 декември	
		2018 г.	2017 г.
Нетекущи провизии			
Резервоарни площадки		634	629
		634	629
		2018 г.	2017 г.
Текущи провизии			
Преструктуриране		314	516
		314	516
	Резервоарни площадки	Преструктуриране	Общо
Към 1 януари 2017 г.	622	478	1,100
Начислени	-	235	235
Усвоени	(17)	(197)	(214)
Финансов разход	24	-	24
Към 31 декември 2017 г.	629	516	1,145
Към 1 януари 2018 г.	629	516	1,145
Начислени	-	132	132
Усвоени	(20)	(334)	(354)
Финансов разход	25	-	25
Към 31 декември 2018 г.	634	314	948

(а) Провизия за възстановяване на резервоарните площадки

Дружеството има задължение да възстанови резервоарните площадки, които са изградени на собствените търговски обекти при прекратяване на дейността. Призната е провизия за сегашната стойност на очакваните разходи за демонтиране на резервоарите и възстановяване на площадката. Оценката на разхода е направена от ръководството при заложен разход на един резервоар, брой резервоари подлежащи на демонтаж в бъдеще, дисконтов фактор от 4% и очакван полезен живот на резервоарите.

(б) Провизия за преструктуриране

В резултат на реализиран проект за оптимизация на процесите, промяната на организационната структура в Дружеството ще доведе до загуба на около 4 работни места в централния офис. Направена е оценка и е постигнато споразумение със служителите, които се очаква да бъдат освободени за размера на обезщетенията, които ще бъдат платени.

Пълният размер на разходите, които ще бъдат направени, е признат през текущия период. Няма други директни разходи, свързани с преструктурирането. Провизията се очаква напълно да се използва през 2019 г.

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.
(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

20. Задължения по планове за пенсионни доходи

Сумите, признати като разход в печалбата или загубата, са както следва:

	2018 г.	2017 г.
Разходи за лихви за периода	7	8
Разходи за настоящи услуги	16	18
Общо, посочено в разходите за служители	23	26

Движението на признатото в отчета за финансовото състояние задължение е както следва:

	Към 31 декември	
	2018 г.	2017 г.
В началото на годината	318	338
Общо разходи, включени в печалбата или загубата	23	26
Изплатени доходи	(91)	-
Актюерска (загуба)/печалба за периода, включена в друг всеобхватен доход	32	(46)
В края на годината	282	318

Основните използвани актюерски предположения са както следва:

	Към 31 декември	
	2018 г.	2017 г.
Дисконтов процент	2%	2.5%
Бъдещи увеличения на заплати	3%	3%

21. Основен капитал

	Брой на акциите (хиляди)	Обикновени акции (хиляди лева)
Към 1 януари 2017 г.	734	73,404
Към 31 декември 2017 г.	734	73,404
Към 1 януари 2018 г.	734	73,404
Към 31 декември 2018 г.	734	73,404

На 8 март 2016 г. Общото събрание на акционерите взема решение за увеличаване на капитала на Дружеството с 26,000 хил. лв. от 47,404 хил. лв. на 73,404 хил. лв. чрез издаване на нови 260,000 поименни акции, всяка с номинал от 100 лева.

Записаният капитал се състои от 734,040 акции с номиналната стойност 100 лева всяка.

Изцяло изплатени са 734,040 акции.

През 2017 г. и 2018 г. няма промени в капитала на Дружеството.

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

22. Законов резерв

Законовите резерви представляват допълнителен резерв в размер на 6.8% от записания капитал, заделен при разпределяне на неразпределените печалби съгласно изискванията на Търговския закон.

23. Условни задължения

Дружеството е ответник по ред съдебни дела. По мнение на ръководството не се очаква Дружеството да претърпи никакви значителни загуби.

Органите на Данъчната администрация могат да извършат по всяко време ревизия на Дружеството в рамките на 5 години след края на финансовата година и могат да наложат допълнителни данъчни задължения и глоби.

Ръководството на Дружеството няма информация за каквито и да е обстоятелства, които могат да доведат до потенциални данъчни задължения в значителен размер.

Последните данъчни проверки на Дружеството са извършени от органите на данъчната администрация, както следва:

Вид данък	Край на периода
Местни данъци и такси	31.12.2002 г.
Данък върху печалбата	31.12.2002 г.
Корпоративен данък	31.12.2004 г.
Данък върху доходите на физическите лица	31.12.2004 г.
ДДС	31.10.2007 г.

24. Финансови инструменти по категории

Към 31 декември

	2018 г.	2017 г.
Финансови активи - заеми и вземания		
Търговски вземания (Прил. 14)	65,084	56,201
Вземания от свързани лица (Прил. 26.4)	41,684	2,776
Парични средства и парични еквиваленти (Прил. 16)	459	39,127
	107,227	98,104
Финансови пасиви		
Търговски и други задължения (Прил. 17)	43,218	37,052
Задължения към свързани лица (Прил. 26.3)	43,673	40,667
Задължения по финансов лизинг (Прил. 18)	6,085	6,570
	92,976	84,289

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.
(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

25. Поети ангажименти

Поетите ангажименти включват оперативен лизинг на земи, където Дружеството е наемател. Дружеството класифицира правото за ползване върху земята по договора за наем (лизингов договор) като актив, нает при условията на неотменими оперативни лизингови договори. Лизинговите договори имат различни срокове и условия. Няма ограничения, наложени на лизингополучателя, в резултат на лизинговите договори.

Сумата на бъдещите минимални лизингови плащания по тези договори е както следва:

	Към 31 декември	
	2018 г.	2017 г.
До една година	1,409	1,345
От 2 до 5 години	4,976	5,381
Над 5 години	-	715
	6,385	7,441

26. Сделки със свързани лица

Дружеството се контролира от компанията Шел Петролеум НВ, Холандия, която притежава 100% от акциите на Дружеството. Крайният собственик на Дружеството е публичната компания Роял Дач Шел Плс., чиито акции се търгуват на фондовата борса в Ню Йорк, Амстердам и Лондон.

Сделки с други компании от групата под общ контрол от крайната компания-майка – Роял Дач Шел Плс.: Шел Интернешънъл Петролеум Къмпани, Еврошел Кардс БВ / Еврошел Интернешънъл, Шел Интернешънъл експлорейшън анд продакшън БВ, Шел газ енд пауър девелопмънт БВ, Шел Глобал Солюшън Интернешънъл, Шел Полска, Шел Брандс Интернешънъл, Шел Информейшън Техноложис, Шел Туркас Петрол, Шел Сървисиз (Азия) – клон Филипини, Шел Интернешънъл БВ, Шел Индия Маркетинг, Шел Интернешънъл Лимитид, Шел Сървисиз– Глазгоу Лимитид и Шел Трежъри Център Лимитид.

26.1 Продажби на услуги

Дружеството предоставя на свързани лица разнообразни услуги, които най-често са свързани с префактуриране на разходи или комисионни от сделки.

	Година, завършила на 31 декември	
	2018 г.	2017 г.
<i>Сделки с други свързани лица</i>		
Шел Интернешънъл Петролеум Къмпани	2,478	3,734
Еврошел Кардс БВ / Еврошел Интернешънъл	7,461	7,965
Шел Интернешънъл експлорейшън анд продакшън БВ	-	276
Шел Интернешънъл експлорейшън анд девелопмънт ИТ	325	-
	10,264	11,975

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

26. Сделки със свързани лица (продължение)

26.2 Покупки на услуги

Дружеството получава от свързани лица различни по естество услуги, които най-често са такси за предоставени услуги и обучение на персонала.

26. Сделки със свързани лица (продължение)

26.2 Покупки на услуги (продължение)

	Година, завършила на 31 декември	
<i>Сделки с други свързани лица</i>	2018 г.	2017 г.
Еврошел Кардс БВ / Еврошел Интернешънъл	3,867	2,855
Шел Интернешънъл Петролеум Къмпани	5,805	5,546
Шел Полска	4,198	3,340
Шел Брандс Интернешънъл	2,325	1,622
Шел Информейшън Техноложис	565	334
Шел Сървисиз (Азия) – клон Филипини	177	269
Шел Интернешънъл БВ	310	199
Шел Индия Маркетинг	135	140
Шел Унгария	169	-
Шел Интернешънъл Лимитид	76	-
Шел Сървисиз– Южна Африка	6	-
Шел Сървисиз – Глазгоу Лимитид	-	4
	17,633	14,309

26.3 Задължения към свързани лица

	Към 31 декември	
<i>Сделки с други свързани лица</i>	2018 г.	2017 г.
Еврошел Интернешънъл БВ	43,428	40,470
Шел Интернешънъл Петролеум Къмпани	124	68
Шел Индия Маркетинг	-	13
Шел Интернешънъл БВ	47	97
Шел Информейшън Техноложис	24	19
Шел Полска	50	-
	43,673	40,667

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.
(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

26. Сделки със свързани лица (продължение)

26.4 Вземания от свързани лица

<i>Сделки с други свързани лица</i>	Към 31 декември	
	2018 г.	2017 г.
Шел Трежъри Център Лимитид	39,059	-
Шел Интернешънъл Петролеум Къмпани	496	629
Еврошел Интернешънъл БВ	1,943	1,915
Шел Сървиз Азия – клон Филипини	33	-
Шел Полска	-	136
Шел Интернешънъл експлорейшън анд девелопмънт ИТ	122	96
Шел Адриа	31	-
	41,684	2,776

През 2018 г. „Шел България“ ЕАД сключва договор за вътрешногрупов превод на парични средства с Шел Трежъри Център Лимитид. Съгласно този договор, наличните парични средства по банковите сметки на Дружеството се трансферират ежедневно по сметка на Шел Трежъри Център Лимитид и в последствие се използват за погасяване на изходящите плащания на Дружеството.

26.6 Възнаграждение на управителите

	2018 г.	2017 г.
Доходи на управителите	464	525

27. Промени в пасивите, произтичащи от финансова дейност

Следващата таблица обобщава промените в пасивите, произтичащи от финансова дейност, в това число както промени, свързани с парични потоци, така и непарични промени, като съдържа равнение между началните и крайните салда в отчета за финансовото състояние на пасивите, произтичащи от финансова дейност за годините, приключващи на 31 декември 2018 г. и 31 декември 2017 г.

	1 януари 2018 г.	Нови лизингови договори	Изходящи парични потоци	Ефект от промените във валутни курсове	Начислени лихви за периода	31 декември 2018 г.
Задължения по финансов лизинг	6,570	-	(1,125)	184	456	6,085
Общо пасиви от финансова дейност	6,570	-	(1,125)	184	456	6,085

ШЕЛ БЪЛГАРИЯ ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

(всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго)

27. Промени в пасивите, произтичащи от финансова дейност (продължение)

	1 януари 2017 г.	Нови лизингови договори	Изходящи парични потоци	Ефект от промените във валутни курсове	Начислени лихви за периода	31 декември 2017 г.
Задължения по финансов лизинг	6,953	930	(1,391)	(413)	491	6,570
Общо пасиви от финансова дейност	6,953	930	(1,391)	(413)	491	6,570

28. Събития след отчетния период

Не съществуват съществени събития след 31 декември 2018 г., които да оказват влияние върху финансовите отчети или върху бъдещите дейности на Дружеството.